

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Institut mezioborových studií Brno

Charita a její činnost ve městě Znojmě

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:
Mgr. Zdeněk Dragoun

Vypracovala:
Petra Waisová DiS.

Brno 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Charita a její činnost zpracovala samostatně a použila jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této bakalářské práce.
Elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné.

Brno 02. 04. 2010

.....
Petra Waisová

Poděkování

Děkuji panu Mgr. Zdeňkovi Dragounovi za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Petra Waisová

Obsah

Úvod	2
1. Charita České republiky	4
1.1 Historie Charity	4
1.1.1 Charita v Čechách a na Moravě v 19. a 20. století	7
1.2 Prameny, poslání a cíle charity	10
1.3 Zásady a hodnoty Charity	11
1.4 Odborné a osobnostní kvality pracovníků Charity	13
2. Charita a její služby ve Znojmě	14
2.1 Historie Charity ve Znojmě.....	14
2.2 Služby poskytované Charitou ve Znojmě	16
2.2.1 Charitní pečovatelská služba.....	16
2.2.2 Charitní ošetrovatelská služba.....	19
2.2.3 Denní stacionář sv.Damiána.....	21
2.2.4 Ateliér Samuel.....	24
2.2.5 Domov pro matky v tísní.....	26
2.2.6 Centrum poradenství a pomoci	29
2.2.6.1 <i>Poradna pro oběti domácího násilí Tereza</i>	29
2.2.6.2 <i>Sociální poradenství</i>	31
2.2.6.3 <i>Magdala</i>	33
2.2.7 Rodinný sociální asistent.....	35
2.2.8 Chráněná dílna sv. Kláry a Denní centrum - klub "Pohoda".....	38
2.2.9 Osobní asistence.....	40
2.2.10 Dobrovolnické centrum.....	44
2.2.11 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub COOLNA	45
2.2.12 Další činnosti poskytované Charitou ve Znojmě	47
3. Kazuistika	51
Závěr	54
Resumé	56
Anotace	57
Seznam použité literatury	58

Úvod

V dnešní době se stále častěji setkáváme s osobami, které se dostaly do tíživé sociální situace a nejedná se pouze o problém způsobený finanční krizí, se kterou se dnešní svět a my v něm potýká.

Péče o lidi, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci, patřila k životu v každé společnosti. Nejedná se tedy o fenomén moderní společnosti. V každé době tato péče vypadala jinak.

Až do středověku panoval názor, že péče o chudé a nemocné je záležitostí soukromou a církevní. Od počátku svého působení má církev významné postavení při poskytování pomoci lidem v nepříznivých situacích. Charitativní činnost patří už od počátku církve k její podstatné součásti. Svou činnost se snaží konat pro všechny – její poslání je univerzální. Osnovu práce Charity můžeme vyjádřit těmito body: nalézt člověka v nouzi, pomoci mu a přispět k tomu, aby byla péče uhrazena.

Křesťané ihned od počátku následovali Kristova příkladu a pomáhali svým trpícím bližním, především nejchudším a nejpotřebnějším. Tato pomoc se nazývá charita, což znamená milosrdná láska. Charita pomáhá všem, kdo pomoc potřebují bez ohledu na barvu pleti, národnost nebo náboženství.

Já pracuji na odboru sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Znojmo, na oddělení dávek pomoci v hmotné nouzi. Při své práci se setkávám s osobami, které stát definuje jako osoby v hmotné nouzi. Jedná se o osoby, jejichž příjem nedosahuje částek živobytí. V souvislosti s novelou zákona o pomoci v hmotné nouzi dochází ke snižování částek živobytí, u některých klientů dokonce ke snížení na částku existenčního minima (což je částka definovaná jako dávka určená k přežití osoby). Právě snížení finančního zabezpečení může vést k dalším problémům a konfliktům v rodině. Pro tyto osoby je poslední možností právě Charita a její pomoc.

Při volbě tématu pro mou bakalářskou práci mě ovlivnilo jednak mé zaměstnání a dále studium oboru sociální pedagogika.

Můžeme říci, že sociální pedagogika má dvě základní funkce, a to preventivní (profylaktickou) a terapeutickou (kompenzační).

V souvislosti se znalostmi, které jsem si při studiu osvojila a zkušenostmi, které jsem v rámci výkonu svého povolání získala, jsem se začala zajímat o služby, které

Oblastní charita Znojmo poskytuje. Zda jsou tyto služby zaměřeny na předcházení problémů, na kompenzaci či oboje.

V souvislosti s těmito otázkami jsem si zvolila za cíl své práce zmapovat Charitu a její činnost ve Znojmě se zaměřením na služby, které poskytuje a zjistit, zda jsou tyto služby využívány.

Bakalářská práce je členěna do jednotlivých kapitol. První kapitola je věnována Charitě obecně, zde se pokusím vymezit základní mezníky historického vývoje Charity, dále jsou zde uvedeny prameny, poslání a cíle Charity, její zásady, hodnoty a následně vymezení, jaké by měl mít pracovník Charity odborné a osobnostní kvality.

Druhá kapitola je věnována Charitě ve městě Znojmě a službám, které zde poskytuje, tzn. historie Charity ve Znojmě a dále je zaměřena na jednotlivé služby, které jsou zde poskytovány.

Ve třetí kapitole bakalářské práce je uveden praktický příklad ve formě kazuistiky, jak mohou služby Charity vypadat v praxi, jak mohou člověku pomoci při překonávání obtížné životní situace.

Ve své bakalářské práci jsem vycházela z odborné literatury, dále z interních materiálů Oblastní charity Znojmo (výročních zpráv) a v neposlední řadě z internetových stránek Charity. Pro přiblížení se tomuto tématu jsem navštívila všechny služby, které Oblastní charita Znojmo poskytuje a zjistila podrobnější informace od vedoucích pracovníků jednotlivých služeb.

Tato bakalářská práce je přínosem zejména pro mě samotnou, kdy jsem si prohloubila znalosti o této problematice. Současně je ale přínosem i pro mé kolegyně a v neposlední řadě pro samotné klienty, kdy jim budeme moci poskytnout nejen informace, ale troufám si říci i profesionálně poradit které služby, jež Charita poskytuje, mohou využít.

1. Charita České republiky

1.1 Historie Charity

Cílem této kapitoly není podrobný popis historie Charity neboť proto nemáme dostatek prostoru, pokusím se zde uvést hlavní body jejího vývoje.

P. Ludvík Bláha napsal: „Psát dějiny charity, načrtnout alespoň v hlavních rysech obraz této blahodárné činnosti milosrdenské, je téměř nemožné“.

<http://www.charita.cz/article.asp?nArticleID=741&nLanguageID=1>

Charita jako moderní iniciativa, přizpůsobená soudobým problémům, je pokračováním tradice staré téměř dva tisíce let. Církev už od dob apoštolských jednala podle Božího přikázání lásky k bližnímu. Ze vztahu lásky k Bohu má vyplývat vztah lásky k druhým lidem. Matoušek (2007).

Je to tedy výsledkem křesťanství, které nám přináší lásku a soucit k bližnímu. Na rozdíl od starověku, kdy bylo považováno milosrdenství za slabost a ne za pozitivní rys. Pospíšil (2002).

Messina (2001, s.6) říká, že „Úkolem církve je pokračovat v příběhu boží lásky“. Dále výše uvedený autor vyjadřuje obavu, že rozměr lásky k chudým a nemocným je probírán omezeně.

V průběhu vývoje společnosti se rozměr lásky k chudým mění a vyvíjí. Počínaje Konstantinem začalo křesťanství ovlivňovat strukturu institucí a samotného života. Za vzor je dáván člověk, který projevuje lásku k potřebnému bez ohledu na rasu, národnost a náboženské vyznání. Křesťané ve svém učení hlásají lásku ke všemu a všem. Jejich láska není ničím omezena, dokonce mají povinnost milovat i své nepřátele. Pospíšil (2002).

Postupem času byla zásada pomáhat chudým uzákoněna. Tato skutečnost znamenala podporu pro charitativní činnost, neboť kostely dostávaly od císařů a bohatých křesťanů nemovitý majetek, posvátné nádoby apod.

Ve středověku byly zakládány kláštery, které zajišťovaly jídlo a ošacení pro chudinu. Postupně byly zakládány dobročinné ústavy, útulky, špitály aj. ACHO (1997-2000). Kláštery se stávaly středisky zdravotnické kultury a péče, a to zejména o nemocné. Křesťanská solidarita se samozřejmě netýkala jenom nemocných, ale péče

o ně v historii hrála a v současné době i stále hraje v křesťanském charitativním díle významnou roli. Pospíšil (2002).

Již ve středověku byly vyjádřeny myšlenky, které je třeba mít na zřeteli i dnes. V ročence ACHO Olomouc (1997) je popsáno, že existují doklady, které ukazují, že i středověká charita si byla vědoma nutnosti neudílet almužnu slepě, nýbrž že je třeba rozlišovat mezi lidmi skutečně potřebujícími pomoc a mezi lenochy a podvodníky. K tomu Messina (2001, s.78) říká „V celém ranném středověku byla církev ve městech i na venkově hlavní ručitelkou spravedlnosti, míru a pořádku, zabezpečovala rozdávání almužen a dále péče o chudé a nemocné“.

Jedním z hlavních prostředků péče o chudé ve středověku byly hospitály (špitály). V této době sloužily řadě účelů – péče o chudé, nemocné a zestárlé, o sirotky, o pocestné apod. V průběhu prvních třech staletí již byla charitativní činnost institucionalizována a organizována, nebyla již omezena na dary přinášené k oltáři při mši, jako tomu bylo dříve. Např. v Římě byl zaveden svátek sbírek. Tímto způsobem bylo podporováno, aby si každý vzpomněl na chudé. Tato skutečnost vycházela z myšlenky, že na počátku neměl nikdo nic soukromého, vše bylo společné. Pokud byl někdo majitelem nějakého statku a nenechal nic chudým, byl označen za zloděje. Messina (2001).

Jak již bylo dříve řečeno, císař i šlechta podporoval charitativní činnost poskytováním nejrůznějších darů, současně zakládal nemocnice, útulky, starobince, ústavy pro sirotky atd. Messina (2001, s.60) k tomu uvádí “Hostit pocestné, ošetřovat opuštěné nemocné a pomáhat chudým se stalo dobrovolnou činností šlechtických rodin včetně císařské“.

V tomto období vznikají také různé řády, které poskytují pomoc potřebným, např. v této době vzniklo mnoho vojenských rytířských řádů. Messina (2001, s.87) „Každý rytíř pokládal za věc své cti chránit nejbezbrannější. V den kdy byl pasován na rytíře, byl jeho meč požehnán slovy: Kéž zajišťuje obranu a ochranu kostelů, vdov, sirotků, nemocných, chudých a všech božích služebníků“.

Velký význam měl např. Řád Ducha svatého, pod jehož činností byl zbudován špitál Ducha svatého. Tato instituce představovala vzor pro ostatní středověké nemocnice. Pospíšil (2002).

V 15. a 16. století dochází k velké krizi v církvi. Církev postupně přenechává správu a vedení starých charitativních struktur (zejména nemocnic) obecním laickým autoritám. V důsledku toho je mnoho nemocnic zavíráno, protože už nejsou

podporovány církevní charitou. První, kdo touto změnou utrpěl, byl nemocný člověk. Ze zpráv z této doby se dozvídáme, že zástupy nevyhládivelně nemocných jsou ponechány sobě samým, těžce nemocní jsou propouštěni z nemocnic předčasně. A dále došlo ke změně chápání smyslu slova „chudý“. Ve středověku byl chudý synonymem posvátna, v 15. století si pod slovem chudý můžeme představit: totéž co lenoch, povaleč, ničema, podvodník a potencionální zločinec.

Protože přibývalo chudých a situace se zhoršovala, objevily se snahy o reformu. Juan Luis Vivés navrhol manifest, ve kterém bylo vyjádřeno, např. že: péče o chudé by měla být soustředěna do jedné velké nemocnice, dále by měli být spočítáni skutečně chudí a měli by být vyhoštěni chudí, kteří jsou příslušníky jiných měst, dalším bodem bylo zajistit práci všem žebrákům, zatímco ti „nepolepšitelní“ mohou být uvězněni. Tuto reformu můžeme pokládat za jeden z prvních zásahů státu v sociální oblasti. Messina (2001).

Myslím si, jako příslušnice ženského pohlaví, že za zmínku stojí, to že od 17.století byla velkou novotou působnost žen v oblasti bliženecké lásky. Do sociální činnosti byly stále více zapojovány ženy, do této doby bylo skutečně nemyslitelné, aby se ženy zabývaly obchodem, prací a také organizovaným apoštolem nezávisle na mužích. Messina (2001).

V tomto období byla zvláštní péče věnována zbloudilým dívkám nebo též jak se někdy uvádí cestující dívky. Pro záchranu dívek, které propadly nemravnému životu, a pro umožnění jejich návratu do spořádaného života byly zřizovány záchranné domy. ACHO (1997).

Ženou činnou v Itálii na charitativním poli byla, např. Virginia Centurione Bracelliová, která založila Útočiště s cílem přijímat a chránit opuštěné dívky, ženy v nebezpečí a prostitutky.

V důsledku krize v církvi probíhala reformace, v jejímž průběhu se mimo jiné zrodily mužské i ženské řeholnické řády, které přispěly k pomoci chudým, pečovaly o nemocné a přispěly k výchově mládeže. Dále vznikly různá bratrstva a charitativní skupiny, které také svou činností přispívaly k pomoci potřebným. Messina (2001).

Následně začínají vznikat malé komunity, které se zabývají zvláště vyučováním, výchovou a usměrňováním chudých dívek při volbě životního stavu a práce.

Koncem 18. století je v evropské společnosti v módě filantropie, lidumilnost a vzhledem k tomu se vládnoucí činitelé domnívají, že sociální činnost pro dobro všech patří k úkolům státu. Po Velké francouzské revoluci nebylo pro charitativní dílo

příznivé období. Církev byla krutě pronásledována, cílem tehdejší vlády bylo centralizovat veškerou chudinskou péči. Po třech letech došlo k decentralizaci. Tyto změny ovlivnily natolik charitativní dílo, že se z toho Francie vzpamatovávala po dlouhá desetiletí. O obdobnou centralizaci se pokusil v našich zemích i v celé rakouské monarchii císař Josef II. I přesto, že císař Josef II. chtěl opravdu chudým a nemocným pomáhat tato reforma problém chudoby a péče o nemocné nevyřešila. Pospíšil (2002).

Na počátku 19. století byla charita v mnoha státech v úpadku a současně nové století přineslo nové potřeby, obtíže a současně i příležitosti. Objevují se nové výrobní metody, nové cesty pro obchod, nové století přineslo ostřejší napětí mezi chudobou a bohatstvím.

Hlavním novým rysem charity byla její univerzálnost, kdy musela čelit nejrozmanitějším potřebám, hmotným i duchovním a mravním. Charitativní činnost směřovala hlavně k opuštěným dětem z rozvrácených rodin a dělnické mládeži. Svůj výchovný systém založila na předcházení chybám a omylům mladých lidí. ACHO (1997). Což byl, dle mého názoru, na svou dobu velice pokrokový směr.

V roce 1918 si L.Werthmann jako první uvědomil nutnost nadnárodní koordinace křesťanské charitativní činnosti. V roce 1924 došlo k založení mezinárodní unie Caritas, na níž se podílelo celkem třadvacet celonárodních charitativních organizací z Evropy a Ameriky. V letech 1947 – 1949 se zrodila nová nadnárodní organizace Caritas Internationalis. V dnešní době má Caritas Internationalis celkem sedm oblastních sekcí, a to africkou, severoafrickou a blízkovýchodní, severoamerickou, jihoamerickou, asijskou, australskou a oceánskou, evropskou. Evropská sekce od roku 1996 sdružuje čtyřiatřicet členských národních organizací. Hlavním úkolem Caritas Internationalis je koordinace charitativního díla na mezinárodní úrovni, a následně pomoc jednotlivým členským organizacím při naplňování ideálu křesťanského milosrdenství. Pospíšil (2002).

1.1.1 Charita v Čechách a na Moravě v 19. a 20. století

Od 19. století byly u nás zřizovány ústavy pro hluchoněmé, pro nevidomé, pro výchovu mrzáčků, pro zmrzačené dívky, pro slabomyslné a další. V první polovině 20. století se charitativní činnost v Čechách a na Moravě ještě více rozvinula. Obecně můžeme říct, že jestliže v minulosti přinášela charitativní činnost bezprostřední

a dočasnou pomoc nyní v souvislosti s novými možnostmi techniky a sociální citlivostí se snaží zapojit do společenského života všechny osoby, které žijí na okraji společnosti. Messina (2001).

Ve třicátých letech se činnost Charity rozšířila o práci s dětmi a mládeží, zdravotní a ošetrovatelskou službu v rodinách, podpůrné sociální akce. Podle statistických údajů z roku 1938 existovalo v Čechách 172 církevních zdravotnických a zaopatřovacích ústavů a na Moravě 166 takových zařízení. V souvislosti s charitativním dílem v Čechách a na Moravě měl velkou zásluhu arcibiskup A. C. Stojan, z jehož iniciativy došlo k vytvoření ústřední organizace Charity nejprve na Moravě a následně i v Čechách. Pospíšil (2002).

V době II. světové války byla oficiální činnosti Charity značně omezena. Díky rozvětvené síti dobrovolníků se však dařilo poskytovat pomoc lidem, kteří působili v odboji, dále i jejich rodinám a pozůstalým. Květen 1945 přinesl počátek obnovy charitní služby, kdy se Charita podílela zejména na péči o navrátilce z koncentračních táborů. Ale únor 1948 a padesátá léta znamenala v naší zemi konec Charity v jejím pravé podobě. V důsledku této skutečnosti ztratila Charita postupně možnost působit v sociální oblasti. ACHO (1997).

Byla jí odňata veškerá činnost s dětmi a mládeží, stanice ošetrovatelské a zdravotní služby přešly pod Československý červený kříž. Charitě v tomto období zůstává jen ústavní péče o přestárlé, tělesně a mentálně postižené a péče o duchovní, řádové sestry a farní hospodyně. Další zásadní změna nastala v roce 1960, kdy tyto sociální ústavy přešly do správy národních výborů. Charitě nadále zůstaly pouze ústavy pro duchovní, řádové sestry a farní hospodyně. Toto období je poznamenáno hrubými zásahy do všech svobod, včetně náboženských.

Po revoluci v roce 1989 nastává obrat i v České katolické charitě. Podle nových stanov, které jsou v platnosti od 1. 12. 1993, je Česká katolická charita, jako účelové zařízení římskokatolické církve, sdružením diecézních a arcidiecézních Charit v České republice. Po roce 1990 se Charitě plně otevřel prostor k obnovení jejího původního poslání. ACHO (1994.) V květnu 1995 se Česká katolická charita stala plnoprávným členem mezinárodní organizace Caritas Internationalis.

Vývoj byl samozřejmě ovlivněn situací, která nastala po revoluci v roce 1989 a naše společnost musela reagovat na nové problémy. První vlna obav se objevila po velké amnestii presidenta republiky v lednu 1990, kdy vznikla potřeba rychle reagovat na šířící se problémy s propuštěnými vězni, kteří se stali zdrojem obav pro mnohé

občany. Charitativní dobrovolníci na tuto situaci reagovali nejrůznějšími formami pomoci od poskytování přístřeší až po poradenství, poskytování stravy, šatstva atd.

V období po roce 1990 se začíná také rozvíjet pomoc do zahraničí. Významným impulsem pro pomoc do zahraničí byla situace v bývalé Jugoslávii (1991). Pracovníci Charity a dobrovolníci vypracovali pomoc dětem v Bosně, zařizovali lékařskou péči raněným z války a zapojili se do mnohostranné pomoci uprchlíkům.

V současné době si pracovníci Charity uvědomují důležitost prevence, a proto vzniká řada služeb, např. poradny pro ženy, pro uprchlíky, pro bezdomovce, programy protidrogové prevence ve školách, kluby pro mládež.

Další vývoj charitních služeb závisí do značné míry na tom, jak obstojí v konkurenci kvality, jak se dokáží začlenit do místních sítí a jak zajistí dobrou spolupráci s místní správou. V současné době nejde tolik o vytváření nových služeb jako spíše o zvyšování jejich kvality.

<http://www.charita.cz/article.asp?nArticleID=311&nLanguageID=1>

1.2 Prameny, poslání a cíle charity

*Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst,
měl jsem žízeň, a dali jste mi napít,
byl jsem cizí, a ujali jste se mě,
byl jsem nahý, a oblékli jste mě,
byl jsem nemocen, a navštívili jste mě,
byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.
(Mt 25,35-36).*

I další příklady podobenství, ze kterých Charita vychází, lze nalézt v Novém Zákoně. Křesťané od počátku následovali Kristova příkladu a snažili se pomáhat svým trpícím bližním, a to především těm nejhudším a těm, kteří pomoc nejvíce potřebovali. Takto směřovaná pomoc se nazývá charita, což znamená milosrdná láska, a patří k praktickému křesťanskému životu. Osnovu charitativní činnosti lze shrnout takto: nalézt člověka v nouzi, pomoci mu a přispět k tomu, aby byla péče uhrazena. ACHO (1997-2000).

Poslání Charity vychází z pověření katolické církve šířit ve světě dobro, spravedlnost a naději. V tomto svém úkolu následuje příkladu Ježíše Krista. Své poslání uskutečňuje Charita prostřednictvím materiální, sociální, humanitární, rozvojové, psychické a duchovní pomoci potřebným lidem a současně usiluje o dosažení spravedlivějších podmínek ve společnosti, a to prostřednictvím ovlivňování a spoluutváření sociální politiky a podporování solidární postoje ve společnosti.

Základním cílem charitativních služeb je ochrana člověka v jeho důstojnosti, a to od početí až po přirozenou smrt. Pracovníci Charity poskytují pomoc člověku, který se ocitá v různých situacích, kdy je ohrožen a současně se snaží podněcovat samostatnost a schopnost svépomoci. Kodex Charity České republiky (2009).

1.3 Zásady a hodnoty Charity

Zásady, kterými se řídí Charita, pramení z poselství a sociálního učení katolické církve. Můžeme říci, že zásady jsou prvním a zásadním měřítkem hodnocení společenských jevů i charitních služeb. Jejich praktické uplatňování je předpokladem naplňování hodnot Charity.

Zásady

- a) důstojnost lidské osoby
- b) společné dobro
- c) solidarita
- d) subsidiarita
- e) kvalita

ad a) Důstojnost lidské osoby

Každý člověk je jedinečnou osobou, jíž náleží nezcizitelná důstojnost. Charita usiluje o odstranění ponižující chudoby, která je v rozporu s důstojností člověka. Charitní pracovník jedná tak, aby chránil důstojnost a základní lidská práva svých klientů. Chrání klientovo právo na soukromí a důvěrnost jeho sdělení samozřejmě je rovnocenné partnerství.

ad b) Společné dobro

Jedná se o souhrn podmínek života společnosti, za kterých se může člověk rozvíjet. Nauka křesťanské církve hlásá, že každý člověk, aniž by byl někdo zvýhodňován nebo vylučován, musí mít možnost/právo dosáhnout všeho, co potřebuje ke svému rozvoji a naplnění.

ad c) Solidarita

Solidarititu můžeme definovat jako pevnou a trvalou odhodlanost usilovat o dobro všech i jednoho každého, a to proto, že všichni jsme odpovědni za všechny. Solidarita je postojem empatie s níž, se snažíme vcítit do situace chudých a potřebných a vidět svět z jejich perspektivy. Charita se tedy snaží pomoci zejména těm, kteří žijí na okraji společnosti a nemohou si pomoci sami.

ad d) Princip subsidiarity

Můžeme jednoduše popsat: to co mohou jednotlivci provést sami, vlastním přičiněním, to se nemá přenášet na společnost, neboli prvně by si jedinci měli snažit svoji obtížnou životní situaci vyřešit sami a až v poslední řadě přichází na řadu stát a celá společnost. V rámci pomáhajících vztahů mezi charitními pracovníky a jejich klienty tato zásada zavazuje k podpoře a aktivizaci vlastních schopností klientů (měli by hledat jejich zdroje a ne nedostatky), podněcovat je, aby se aktivně podíleli na změně vlastní obtížné situace, vyrovnávat jejich šance na uplatnění a zapojení do přirozeného života společnosti a vést je k samostatnému a odpovědnému životu.

ad e) Kvalita

Musí být přítomna v každém okamžiku profesionálního vztahu. Ve smyslu Charity má více dimenzí, a to odbornou (kvalifikované a hospodárné využívání nástrojů sociální práce, ošetrovatelství, ekonomie, pedagogika atd.) a dále duchovní a etickou dimenzi.

Mezi hodnoty Charity patří:

- a) pravda
- b) svoboda
- c) spravedlnost
- d) láska

ad a) Pravda

Charita chce směřovat k pravdě, protože jen vztahy založené na pravdě odpovídají důstojnosti člověka.

ad b) Svoboda

Charita je zavázána podporovat své klienty i pracovníky v uplatňování sociálně zodpovědné svobody a ve využívání svých vlastních schopností.

ad c) Spravedlnost

Spravedlnost můžeme rozdělit na spravedlnost na subjektivní a objektivní rovině. Spravedlnost na subjektivní rovině charitní práce znamená postoj vůle, která respektuje druhého jako osobu. Na objektivní rovině charitní práce hovoříme o sociální

spravedlnosti, která usiluje o spravedlivé uspořádání společnosti a vystupuje proti takovému společenskému a politickému vývoji, který vede ke znevýhodňování osob a rodin nebo k sociálnímu vyloučení celých skupin.

ad d) Láska

Láska je pro Charitu svrchovaná hodnota, která dává všem ostatním jejich smysl a správnou míru. Charita je přesvědčena, že pouze dobrotivá a milosrdná láska je schopna naplnit nejhlubší tužby člověka. Kodex Charity České republiky (2009).

1.4 Odborné a osobnostní kvality pracovníků Charity

Pracovníci Charity se snaží, na základě poznatků sociální práce, humanitární pomoci, pedagogiky, psychologie, teologie dalších, o dosažení maximální možné kvality charitní služby.

K naplnění tohoto cíle vedou tyto předpoklady:

- profesní odbornost,
- lidskost,
- odpovědnost,
- poctivost,
- dobré vztahy na pracovišti,
- vlastní aktivita a tvořivý přístup.

Kodex Charity České republiky (2009).

2. Charita a její služby ve Znojmě

2.1 Historie Charity ve Znojmě

Historie činnosti Charity ve Znojmě nesahá do dávné minulosti. Charita ve městě Znojmě začala fungovat 15. února 1993 a její začátky nebyly vůbec jednoduché. Zakladatel a ředitel Oblastní charity Znojmo Mgr. Evžen Adámek stál při vzniku působnosti Charity ve Znojmě a byl mi ochoten poskytnout informace o tom, jak to vše zde začalo.

V roce 1993 usiloval Mgr. Adámek o vznik Charity ve Znojmě. Problémem však byla skutečnost, že se nesetkával se zájmem jiných. Při vzniku Charity ve Znojmě, v únoru 1993 pomohla rakouská Charita, která na jeden rok poskytla řediteli Adámkovi mzdu za práci pro Charitu a finanční prostředky na provozní náklady. Klášter sv. Dominikána propůjčil pro činnost Charity jednu kancelář v jeho prostorách. Tím byl vytvořen prostor pro pracovní nasazení, které nebylo malé.

V prvním roce činnosti Charity ve Znojmě spolupracoval pan Adámek se sdružením zdravotně postižených, jejichž společnou snahou bylo zřídit výdejnu zdravotnických potřeb.

V říjnu 1993 byla založena Charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba s domácí hospicovou péčí. Ředitel Adámek uvádí, že při vzniku Charity byl problém se zdravotními pojišťovnami, které nechtěly hradit zdravotním sestřím služby, které poskytovaly klientům o víkendech. Ty svoji činnost vykonávaly v těchto dnech bez nároku na mzdu. V současné době se zdravotní sestry a pečovatelky starají průměrně o 220 klientů měsíčně. Pracovníci poskytují jak péči odbornou – ošetrovatelskou základní i specializovanou, rehabilitační a psychoterapeutickou, tak péči pečovatelskou.

Od roku 1993 organizovala Charita Znojmo také ozdravné pobyty pro děti z Černobylu, jednalo se o 6-týdenní pobyty v českých rodinách.

V roce 1995 zahájil činnost Denní stacionář sv. Damiána pro děti s mentálním a tělesným postižením. V současné době navštěvuje stacionář 23 dětí, kterým jsou k dispozici dvě samostatná oddělení s bezbariérovým sociálním zařízením. V roce 2000 byly otevřeny dvě dílny pracovní terapie.

V roce 1997 na základě spolupráce Mgr. Evžena Adámka a Mgr. Karla Burdíka, vedoucího odboru sociálních a zdravotních věcí MěÚ ve Znojmě, byl vypracován

projekt pro založení Domova pro matky v tísní. Tento domov poskytuje pomoc matkám s dětmi nebo těhotným ženám v tíživé životní situaci, kterou nejsou schopny samy řešit. V roce 2009 získal Domov pro matky v tísní cenu kvality, tj. 2. místo v ČR pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Následně byl v roce 1998 vypracován projekt Chráněné dílny, který nabízí pracovní příležitosti osobám se změněnou pracovní schopností.

Od července 1999 je ve městě Znojmě k dispozici poradna Sociálního poradenství, která poskytuje komplexní informace a rady při řešení problémů klienta, asistenci při řešení tíživých životních situací.

Od října 2000 byla zahájena činnost Chráněné dílny sv. Kláry, která je určena pro osoby s psychickým onemocněním. Tito lidé zde naleznou pracovní uplatnění, což pro ně znamená návrat do běžného života.

Dále Charita poskytuje mnoho dalších služeb a činností, které budou spolu s výše uvedenými popsány v dalších kapitolách mé bakalářské práce.

Zatímco počátky Charity ve Znojmě stály na jednotlivcích, v dnešní době je činnost Charity podporována řadou subjektů, a to od města Znojma, přilehlých obcí až po samotné občany, kteří přispívají k činnosti Charity zejména finančními prostředky.

2.2 Služby poskytované Charitou ve Znojmě

Charita ve městě Znojmě poskytuje řadu služeb lidem, kteří pomoc potřebují. V této kapitole se pokusím zmapovat a popsat služby, které jsou zde poskytovány. Při psaní této kapitoly jsem čerpala z interních dokumentů Charity Znojmo, internetových stránek Charity Znojmo a také z rozhovorů, které jsem provedla s vedoucími pracovníky jednotlivých služeb. Zaměřím se na poslání služby, její cíl a jaké jsou cílové skupiny. Současně bych chtěla zjistit, jak jsou tyto služby využívány, v čem vidí pracovníci nedostatky a co by přivítali.

„Základem charitativní služby musí být hluboké přijetí druhého a empatie na základě lásky.“ Pospíšil (2002, s.136)

2.2.1 Charitní pečovatelská služba

Charitní pečovatelská služba byla založena v říjnu 1993 společně s ošetřovatelskou službou. Tyto dva dnešní projekty byly původně spojeny. V květnu 2005 došlo k rozdělení na dva samostatné projekty.

V květnu 2005 zabezpečovala pečovatelskou službu jedna pečovatelka, dnes je zde zaměstnáno deset pečovatelek na plný úvazek. Počet pracovních míst se odvíjí od poptávky po této službě. To znamená, že v případě potřeby je možno uzavřít dohodu o pracovní činnosti s dalšími pečovatelkami. Personál pečovatelské služby k dnešnímu dni tvoří pouze ženy.

Zásady, kterými se Charitní pečovatelská služba řídí, jsou orientovány na podporu samostatnosti, soběstačnosti, lidskosti, otevřenosti a důvěry. Prostřednictvím této služby je předcházeno sociálnímu vyloučení. Pomocí lidského přístupu se snaží pečovatelky motivovat a podporovat klienta v tom, aby mohl žít podobně jako jejich rodinní příslušníci. Služba je vždy přizpůsobena požadavkům klienta a samozřejmostí je dodržování lidských práv a základních svobod všech osob.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/chps.php>

Dle sdělení vedoucí této služby Bc. Jaroslavy Valové se klienti k této službě dostanou zpravidla prostřednictvím zdravotnického zařízení, tzn. že jim o této možnosti

řekne zdravotnický personál (v případě propuštění z nemocnice, při rehabilitaci po úrazu či onemocnění atd.).

V případě, že mají klienti zájem o pečovatelskou službu, obrátí se na kontaktní místo Charity. Zde vyplní žádost, ve které uvedou, o jaké úkony by měli zájem, dále čas, kdy by měly být úkony provedeny. Následuje sociální šetření v místě bydliště potencionálního klienta. V případě, že se obě strany dohodnou, je uzavřena dohoda.

Pečovatelské úkony se řídí zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhláškou 505/2006 Sb., a zahrnují tyto služby:

- Pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu:
 - pomoc a podpora při podávání jídla a pití
 - pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek
 - pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu v bytě
 - pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík

- Pomoc při osobní hygieně:
 - pomoc při osobní hygieně v domácnosti klienta
 - pomoc při základní péči o vlasy, o nehty
 - pomoc při použití WC

- Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy:
 - dovoz nebo donáška jídla
 - pomoc při přípravě jídla a pití, popř. jeho podání

- Pomoc při zajištění chodu domácnosti:
 - běžný úklid a údržba domácnosti, popř. pomoc při zajištění velkého úklidu (sezónní úklid)
 - topení v kamnech včetně donášky a přípravy topiva, údržba topných zařízení
 - údržba domácích spotřebičů
 - běžné nákupy: základní potraviny
 - běžné pochůzky: do lékárny, k lékaři, na poštu atd.
 - praní a žehlení ložního prádla, osobního prádla.

Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách mohou být fakultativně zajišťovány další činnosti, a to:

- dohled nad dospělým občanem
- dohled při podávání léků
- kulturní a denní aktivity
- vycházka, doprovod při krátkodobém pobytu mimo domov
- jednoduchý ošetrovatelský výkon.

Posláním pečovatelské služby je tedy poskytnout kvalitní a odborný soubor pečovatelských služeb lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, ke které může dojít z důvodu věku, ztráty soběstačnosti, zdraví a umožnit jim naplnit individuální potřeby tak, aby zůstali rovnocennými členy své rodiny. Výroční zpráva 2008.

Cílem pečovatelské služby je zachovat a následně zlepšovat kvalitu života lidem, kteří se vlivem různých důvodů ocitli v situaci, kdy nejsou schopni si své životní potřeby zajistit sami. Pečovatelská služba umožňuje, aby klienti mohli zůstat trvale nebo co nejdéle ve svém přirozeném prostředí domova.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/chps.php>

Cílové skupiny této služby jsou:

- osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu:
 - věku (senioři)
 - chronického onemocnění
 - chronického duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby
- osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu:
 - zdravotního postižení
 - mentálního postižení
 - kombinovaného postižení
 - tělesného postižení
 - sluchového postižení
 - zrakového postižení, kteří si vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopni zajistit své životní potřeby bez podpory druhé osoby
- rodiny s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/chps.php>

Vedoucí Charitní pečovatelské služby paní Bc. Jaroslava Valová uvádí, že úkony pečovatelské služby nejvíce využívají senioři, a to z 87 % a největší zájem mají klienti o tyto úkony: příprava a podávání jídla, nákupy a úklidy. Služba je poskytována ve Znojmě a jeho blízkém okolí a provoz služby je celoroční a nepřetržitý.

Na otázku, co vnímají pracovníci pečovatelské služby jako problém při výkonu svého povolání paní Valová odpovídá, že problémem je finanční zajištění této služby.

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 využilo pečovatelskou službu 102 uživatelů,
- proběhlo 12 413 návštěv, při kterých bylo poskytnuto 21 469 pečovatelských úkonů. Výroční zpráva 2008.

2.2.2 Charitní ošetřovatelská služba

Charitní ošetřovatelská služba vznikla v říjnu 1993 jako jeden projekt společně s pečovatelskou službou, jak již bylo předznamenáno výše. Dle sdělení vedoucí této služby paní Hedviky Šplíchalové, byly při založení v roce 1993 zaměstnány čtyři zdravotní sestry zajišťující ošetřovatelskou službu. Dnes má ošetřovatelská služba 15 zdravotních sester na plný úvazek a dále 4 zdravotní sestry na dohody o pracovní činnosti.

Do péče Charitní ošetřovatelské služby jsou přijímáni pacienti na základě indikace praktického lékaře, ošetřujícího lékaře hospitalizačního, popř. na žádost pacienta či jeho rodiny, a to po dohodě s praktickým lékařem. Výroční zpráva 2008.

Vedoucí této služby uvádí, že prvotním krokem je vytvoření Indikačního průkazu, který vymezuje rozsah poskytované péče. Zde lékař uvede jaká služba má být poskytována a v jakém časovém rozsahu. Na základě těchto skutečností ošetřovatelská služba sestaví plán, podle kterého se pracuje. Zdravotní výkony, které jsou indikovány ošetřujícím lékařem, doplácí zdravotní pojišťovna. Pacienti službu nehradí.

Výše uvedená služba představuje komplexní péči o nemocného v jeho domácnosti ve spolupráci s jeho rodinnými příslušníky. Tato služba je poskytována klientům, kteří jsou dlouhodobě nemocní, upoutáni na lůžko či invalidní vozík, pacienty v terminálních stavech a staré občany, kteří jsou vzhledem ke svému zdravotnímu stavu

stále více závislí na pomoci druhých.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/chos.php>

Odbornou ošetrovatelskou službu pacientům poskytují všeobecné - registrované zdravotní sestry, které zabezpečují např. tyto služby: aplikaci injekcí, infuzí, inzulínu, ošetření a převazy ran, ošetrovatelskou rehabilitaci atd. Provoz střediska ošetrovatelské služby je celoroční a nepřetržitý. Zdravotní sestry poskytují službu nejvíce v době od 6:00 do 22:00 hodin. Pokud to zdravotní stav pacienta vyžaduje, je ošetření zajištěno v kteroukoli dobu. Výroční zpráva 2008.

Vedoucí této služby vysvětluje, že ošetrovatelská služba nezahrnuje pouze „ošetrování“. Součástí této služby je zajišťování nákupů, donášení léků, péče o domácnost klienta, ale také poradenství rodinným příslušníkům jak zvládat jednoduché ošetrovatelské postupy.

Jedná se o velice komplexní služby. Je zde velice úzká spolupráce s pečovatelskou službou a osobní asistencí. Např. dojde k situaci, kdy se zhorší zdravotní stav klienta pečovatelské služby. Na základě této skutečnosti dá vedoucí pečovatelské služby podnět a klient přejde k ošetrovatelské službě a naopak pokud se zlepší zdravotní stav klienta ošetrovatelské služby, může přejít k pečovatelské službě, popř. je klientem obou.

V případě potřeby je možné prostřednictvím této služby zapůjčit různé prostředky zdravotní techniky, např. chodítka, invalidní vozíky, WC křesla, zvedáky do vany, sedačky do vany atd. Tato služba může zkrátit nebo zamezit pobyt v nemocnici, oddálit nebo zamezit umístění v domově důchodců. Pracovnice ošetrovatelské služby se neomezují pouze na profesionální výkony, ale navazují se svými klienty přátelské vztahy, které jsou zvláště pro starší a opuštěné lidi nedocenitelné. Výroční zpráva 2008.

Vedoucí ošetrovatelské služby paní Hedvika Šplíchalová uvádí, že klienti ošetrovatelské služby nejvíce využívají tyto služby:

- léčebné kondiční cvičení (u pacientů po úrazech, operacích atd.),
- odběry biologického materiálu u pacientů se sníženou mobilitou,
- ošetřování defektů atd.

Posláním ošetrovatelské služby je ošetřování pacientů ve vlastním domácím prostředí. Odborná zdravotní péče je poskytována pacientům s akutním nebo chronickým onemocněním, pacientům tělesně postiženým a závislým na cizí pomoci.

Cílem ošetrovatelské služby je umožnit pacientům co nejdelší pobyt v domácím prostředí a zlepšit jim kvalitu života, zkrátit nebo zamezit pobytu v nemocnici, oddálit či zamezit umístění v domovech důchodců nebo na oddělení pro dlouhodobě nemocné.

Cílové skupiny této služby jsou senioři, osoby se zdravotním postižením, pacienti s onkologickým onemocněním, pacienti po úrazech, po operacích, pacienti s neurologickým onemocněním. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/chos.php>

Dle sdělení vedoucí služby by pracovníci Charitní ošetrovatelské služby při výkonu své profese přivítali schválení ošetrovatelského kódu pro domácí hospicovou péči, která by znamenala pomoc pro pacienty v terminálních stádiích, onkologických onemocnění atd.

Dalším „přáním“ pracovníků této služby je zjednodušení ošetrovatelské dokumentace, např. jak uvádějí, dle vzorů zahraničních zemí.

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 bylo ošetřeno 850 pacientů, což je nárůst oproti roku 2007 o 50 pacientů,
 - Charitní ošetrovatelská služba zajíždí do 140 obcí znojemského regionu (zdravotní sestry mají k dispozici 12 služebních automobilů),
 - měsíčně je ošetřeno průměrně 355 pacientů, průměrně je provedeno 2885 ošetrovatelských návštěv a provedeno 5082 ošetrovatelských výkonů.
- Výroční zpráva 2008.

2.2.3 Denní stacionář sv. Damiána

Denní stacionář sv. Damiána byl založen v roce 1995 a je určen pro osoby s mentálním postižením, kombinovanými vadami a s rysy autismu. Základní premisou při poskytování služeb je zachování důstojnosti uživatelů služeb. Je zde garantováno zachování diskretnosti a mlčenlivosti. Je podporována seberealizace uživatelů, rozvoj jejich schopností a dovedností. Důraz je kladen na vlastní rozhodnutí uživatele služeb, podpora nezávislosti a sociální začleňování uživatelů služeb. Uplatňuje se individuální přístup ke klientům s ohledem na jejich specifické potřeby.

Stacionář je rozdělen na tři oddělení:

- oddělení pro osoby s lehkým a středním stupněm mentálního postižení

- oddělení pro osoby s rysy autismu a kombinovaným postižením
- rehabilitační oddělení pro osoby s těžkým kombinovaným postižením.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/stacionar.php>

Věková hranice klientů je stanovena v rozmezí 15 až 65 let. Vedoucí tohoto projektu paní Marcela Jelínková uvádí, že zvažují odbourání této věkové hranice tak, aby byla neomezená. Dle jejího sdělení jsou klienty většinou absolventi speciálních škol, kde existuje úzká spolupráce a také se klienti k této službě dostanou na základě doporučení lékaře.

Při první návštěvě stacionáře dostane zájemce dotazník, který si vezme domů a vyplní. Tímto způsobem získá zařízení potřebné informace o klientovi. V případě spolupráce se sepíše smlouva, kde se stanoví dlouhodobý cíl uživatele.

Jsou zde vytvořeny pracovní skupiny, které v týdenním cyklu mění své činnosti, např. je zde dřevařská dílna, multi dílna, dále se nacvičují činnosti ve cvičné kuchyňce, je zde společenská místnost, relaxační místnost s vodní postelí, hudbou a světelnými efekty, ta navazuje na rehabilitační místnost. Ve spolupráci se speciální školou zde probíhá kurz na doplnění vzdělání (v současné době jej navštěvuje 5 klientů) a v neposlední řadě informační činnosti, které slouží k upevňování dovedností. Mimo výše uvedených činností se účastní klienti různých výletů, návštěv, výstav aj.

Jedná se o denní stacionář a klientům je poskytována služba v době od 7:00 – 15:00 hodin. Někteří klienti dojedou sami či s doprovodem, např. autobusem. Pro ty, kteří nemají možnost se dopravit sami, je zde zajišťována doprava do zařízení a zpět charitativním vozem.

Služba se hradí. Je stanovena denní sazba dle stupně závislosti klienta.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/stacionar.php>

Stacionář je rozdělen na horní a dolní oddělení. V horním oddělení jsou klienti s těžkým postižením, autisti a kombinovanými vadami. V dolním oddělení jsou klienti s lehkým až po středně těžké postižení a epileptici.

Personál tvoří 8 instruktorů a z toho jsou jenom 2 muži.

Jako problém vnímá vedoucí projektu právě tak malý počet mužů ve svém pracovním týmu. Často je potřeba hodně fyzické síly, která ženám často chybí. Bohužel nejspíš není tato práce pro muže finančně zajímavá. A dalším negativem jsou dle jejího sdělení finance, kdy chybí finanční prostředky na vylepšení podmínek pro uživatele.

Denní stacionář sv. Damiána poskytuje v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb. tyto služby:

- pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- poskytnutí stravy,
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnost,
- pracovní terapie – dřevařská a multifunkční dílna,
- cvičení a plavání,
- nácvik sebeobslužných činností,
- dramatická výchova, návštěvy kulturních akcí,
- vycházky, výlety, společenské akce,
- individuální vzdělávání v rehabilitační třídě pomocné školy,
- nácvik sociálních dovedností.

Dle sdělení vedoucí služby paní Jelínkové spolupracuje denní stacionář sv. Damiána s dalšími odborníky, např. pracovníky Tyfloservisu a Speciálně pedagogického centra v Brně, s dětským centrem ve Znojmě a s dalšími.

Posláním Denního stacionáře sv. Damiána je poskytování sociální služby osobám s mentálním postižením, kombinovanými vadami a rysy autismu s cílem vést je k samostatnosti a sociálnímu začlenění.

Cílem je rozvoj samostatnosti uživatelů v oblasti hygieny, péče o zevnějšek, komunikace, pohyblivosti a zvládnání různých sociálních situací, rozvoj pracovních návyků a dovedností uživatelů. Dále je cílem umožnit uživatelům základní vzdělání a nabídnout uživatelům smysluplné trávení volného času v kruhu vrstevníků s podobným typem postižení.

Denní stacionáře sv. Damiána poskytuje sociální služby osobám s mentálním postižením, kombinovanými vadami a rysy autismu ve věku 15 až 65 let. Výroční zpráva 2008.

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 navštěvovalo zařízení 22 klientů, od ledna 2010 bude navštěvovat zařízení 24 klientů (např. při založení v roce 1995 bylo klientů 7). Výroční zpráva 2008.

2.2.4 Ateliér Samuel

Hlavní náplní Ateliéru Samuel je pracovní terapie a nácvik sociálních dovedností. Mimo výše uvedeného je dalším bodem této činnosti začlenit klienty Ateliéru Samuel do společnosti, umístit je na trh práce a také smysluplné trávení jejich volného času. Výroční zpráva 2008.

Při poskytování sociální rehabilitace pracovníci postupují tak, aby byla zachována lidská důstojnost klienta. Při práci je uplatňován individuální přístup a respektování rozhodnutí uživatele služby. Vztah mezi uživatelem služby a pracovníkem je postaven na vzájemném respektu a úctě s tím, že pracovník zohledňuje specifické potřeby klienta. Pracovníci se snaží vést klienty k seberealizaci, nezávislosti, podporují rozvoj jejich schopností a dovedností. Jedná se o ambulantní službu. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/samuel.php>

Prakticky se aktivity klientů zaměřují na tyto okruhy:

- nácvik dovedností pro zvládnání péče o sebe sama, rozvoj soběstačnosti, což zahrnuje např. tyto aktivity – úklid, praní, žehlení, vaření kávy, čaje, poznávání hodnoty peněz, zakoupení jízdenky, poznávání institucí ve městě atd.
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, což zahrnuje např. – návštěvy výstav, galerií, trhů, chráněných dílen, ostatních sociálních zařízení ve Znojmě, poznávací výlety atd.
- dále sem patří další výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti jako je pletení košíků, keramické a šicí práce, výroba svíček, zahradnické práce, psaní životopisu, nácvik komunikace apod.
- a v neposlední řadě je to také pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, např. zařizování kompenzačních pomůcek, pomoc při jednání o pronájem bytu atd.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/samuel.php>

Vedoucí této služby paní Jana Svobodová uvedla, že jejich klienti jsou absolventi praktických škol, kde funguje úzká spolupráce s Ateliérem Samuel. Dále mohou zájemci o tuto službu získat informace na internetu, na nejrůznějších místech jsou k dispozici letáčky (např. u lékařů, na úřadech, v praktické škole, v prostorách dětského centra atd.). Věková hranice je určena v rozmezí 16 až 40 let.

Pokud klient v 38 letech není připraven na začlenění do společnosti, začne se jeho situace intenzivně řešit s jeho rodinou. Paní Svobodová uvádí, že je tu idea sociálně terapeutické dílny pro osoby starší 40 let. Smyslem by mělo být uplatnění těchto lidí v jejich volném čase, aby nebyli nuceni být sami doma. V současné době je to však pouze vize.

Pokud mají klienti o tuto službu zájem, dostaví se na první informativní schůzku, kde jim pracovnice nabídne služby, které poskytují a dále následuje prohlídka areálu. Pracovnice chtějí vědět, o co by měli klienti zájem. Důležité je, aby klienti měli zájem pracovat. Pokud tu ochota pracovat je, sepíše se přijímací dotazník, kde klienti uvedou cíle, kterých by chtěli dosáhnout.

Další fází spolupráce je tříměsíční adaptační pobyt. V průběhu této doby mají obě strany možnost ukončit spolupráci. Pokud budou mít obě strany zájem o spolupráci, sepíše se individuální plán na rok. Tento plán se následně rozpracuje na měsíce. Každá činnost trvá jeden měsíc. Klienti pracují ve skupinkách, po třech měsících se mění seskupení klientů ve skupinkách. Všichni klienti si vyzkouší všechny aktivity.

Denní režim začíná v 9:00 svačinou, od 9:30 do 12:00 jdou klienti pracovat do dílen, poté následuje oběd. Ve 12:30 se vrací zpět do dílen, kde pracují zpravidla do 15:00, ale mohou skončit i dříve. Vhodná pracovní doba pro klienty jsou 3 hodiny denně.

Počet klientů je 12 (kapacita zařízení je 12 klientů), personál tvoří 4 zaměstnanci: 3 pracovní instruktoři (z toho 2 ženy a 1 muž) a vedoucí projektu. Klienti jsou rozděleni na skupinky po 4 klientech, což zaručuje velmi individuální přístup. Většina klientů jsou osoby v pásmu středně-těžké mentální retardace.

Největším problémem je dle vedoucí Jany Svobodové pracovní uplatnění klientů ve společnosti. Zaměstnavatelé mají strach či respekt před zaměstnáváním lidí s mentálním postižením.

Posláním Ateliéru Samuel je tedy umožnit osobám se zdravotním postižením zapojit se do vhodných pracovních činností a pracovního kolektivu.

Cílem této služby je nabízet soubor činností směřujících k dosažení samostatnosti a nezávislosti osob se zdravotním postižením. Podporovat jejich schopnosti a dovednosti pro samostatný život, nalézt další vhodné uplatnění.

Cílovou skupinou jsou osoby s mentálním postižením, lehčím tělesným postižením a kombinovanými vadami. Výroční zpráva 2008

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 navštěvovalo Ateliér Samuel celkem 12 klientů,
- klienti se zúčastnili celkem 34 různých aktivit a akcí. Výroční zpráva 2008.

2.2.5 Domov pro matky v tísní

Domov pro matky v tísní byl založen v roce 1997. Vedoucí paní Blanka Mahdalová popsala, že při založení zde byly k dispozici 3 pokoje, společná kuchyň a jídelna. V roce 2004 vznikla půdní vestavba (kapacita se zvýšila o 1 pokoj a dále krizový pokoj). V roce 2005 se objekt domova rozšířil o 3 další pokoje. V roce 2008 byl otevřen nový Domov pro matky v tísní, který tvoří 13 bytových jednotek, z nichž 1 je krizový pokoj – kde je poskytována krizová pomoc. Maminky jsou na pokojích ubytovány samy se svými dětmi.

V roce 2009 získal Domov pro matky v tísní cenu kvality, tj. 2. místo v ČR pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Domov pro matky v tísní představuje krizovou pomoc v akutní situaci pro matky s dětmi i pro ženy bez dětí. V akutní situaci je poskytována pomoc na krizovém pokoji, kde může být umístěna žena s dítětem či bez něj nejdéle na dobu sedmi dnů.

Služba obsahuje tyto činnosti – poskytnutí ubytování po dobu zpravidla nepřevyšující 1 rok, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, umožnění celkové hygieny, vytvoření podmínek pro zajištění úklidu, praní a žehlení osobního prádla. Dále služba zahrnuje pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, tj. pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob, včetně uplatňování zákonných nároků a pohledávek, doprovod. V neposlední řadě pracovníce poskytují základní sociální poradenství a je zde zajištěna i sociálně právní ochrana dětí. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/domov.php>

Tato služba je orientována jednak na poskytnutí podmínek k „přežití“ – ubytování, strava, ale také jako podpora a nácvik rodičovského chování včetně hospodaření s penězi, udržování domácnosti a nácvik sociálních kompetencí v jednání na úřadech apod. Jde tedy o pomoc vytvořit vhodné zázemí, které často klientkám tohoto zařízení v dětství a v dospívání chybělo. Výše uvedená služba se však neorientuje pouze na matky, ale důraz je zde kladen i na děti, které jsou touto, často

velmi stresovou záležitostí, poznamenány. Pozornost je zaměřena na rozvoj jejich dovedností, bezproblémový vstup do školského zařízení a současně příprava na vyučování ve vhodných podmínkách. Snahou pracovníků je překonat tíživou situaci a vybudovat pocit bezpečí a klidu. Usilují o začlenění dítěte do kolektivu vrstevníků, vytvoření pocitu sounáležitosti, získání pracovních dovedností a návyků. Výroční zpráva 2008.

Ženy se stanou klientkami Domova pro matky v tísní zpravidla na základě doporučení sociálního odboru. Orgán sociálně právní ochrany dětí provede šetření celkové sociální situace a napíše posudek o tom, zda je rodina sociálně potřebná. Dle sdělení vedoucí Domova pro matky v tísní paní Blanky Mahdalové se klientky dělí do dvou skupin. Za prvé se jedná o oběti domácího násilí. Jedná se o ženy, které vše zvládají (rodinu, zaměstnání). Odchází do Domova i přesto, že mají širší rodinu. Nepřejí si, aby partner obtěžoval příbuzné. Druhou skupinu představují ženy, popř. rodiny, které přišly o byt (např. neplatiči).

Dle paní Mahdalové je v současné době problémem to, že ženy jdou z azylového domu do jiného azylového domu.

Dále vedoucí popisuje, že zájemci o ubytování v Domově pro matky v tísní sepiší žádost a donesou zprávu o sociálním šetření sepsané orgánem sociální ochrany dětí. Na základě těchto podmínek mohou být ubytovány. Sepíše se smlouva nejprve na 3 měsíce, v příloze smlouvy si klienti volí osobní cíl, na kterém by se mělo během pobytu pracovat. Během 14 – dnů pobytu v domově si klientka vybere zaměstnance, se kterým vytváří individuální plán, kde si vymezí krátkodobý a dlouhodobý cíl.

Jedná se o placenou sociální službu, uživatel se na úhradě provozních nákladů podílí částkou dle zákona o sociálních službách. Služby jsou dostupné celoročně a nepřetržitě.

Poskytování služby Domova pro matky v tísní Znojmo se musí řídit níže uvedenými zásadami:

- uživatel služby je respektován jako partner,
- poskytovaná služba a činnosti jsou prováděny s respektem k zájmům a osobním cílům uživatele a projevům jeho svobodné vůle,
- služba je poskytována zásadně na principu dobrovolnosti ze strany klienta,
- pracovníci se při poskytování služby řídí Etickým kodexem organizace,
- komunikace mezi pracovníky a klienty se řídí zásadou přehlednosti a srozumitelnosti s ohledem na komunikační schopnosti klientů tohoto zařízení,

- při poskytování této služby jsou si pracovníci vědomi rizika vzniku závislosti klienta na službě, která je jim poskytována, proto pracují v souladu s individuálním plánem a snaží se o co nejkratší dobu spolupráce.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/domov.php>

V Domově pro matky v tísní probíhá celá řada aktivit, některé jsou povinné, jiné dobrovolné. Jedna z povinných je např. „Co týden dal“, v rámci této aktivity se řeší to, co se klientkám povedlo, dále se řeší problémy, které se během týdne vyskytly, klientky se mohou vyjadřovat k provozu a v neposlední řadě se čte kniha přání. Další aktivitou (nepovinnou) je např. společné vaření s matkami, jedna matka si vymyslí, jaký recept naučí ostatní matky (účelem této aktivity je zvednout matkám sebevědomí). Dále zde probíhají různé volnočasové aktivity, ty mohou organizovat jak klientky samotné, tak i zaměstnanci a dobrovolníci, kteří sem docházejí.

Personál tvoří čtyři instruktorky, vedoucí domova a dále dvě pracovnice na dohodu o pracovní činnosti.

Jedenkrát za tři měsíce klienti vyplňují anonymní dotazník spokojenosti ke službám Domova pro matky v tísní. Dotazník vyplňují i při odchodu z domova, slouží jako zpětná vazba pro zaměstnance.

Problém vedoucí této služby paní Mahdalová spatřuje jednak ve financích a dále v terénních úpravách okolo domova, které jsou nevyhovující.

Posláním Domova pro matky v tísní Znojmo je pomoc matkám s dětmi, popř. těhotným ženám v tíživé životní situaci. Podporují lidský život, kdy se snaží připravit těhotné ženy na porod a mateřství, aby nemusely svoji situaci řešit potratem.

Základním cílem je poskytnout ubytování a pomoc matkám s dětmi, popř. těhotným ženám. Cílem není zajistit pouze materiální stránku, ale také psychické zklidnění klientek a umožnění výchovy dětí v klidném prostředí.

Poskytovaná služba podporuje samostatnost, soběstačnost, motivuje k činnosti, které přispívají k řešení nepříznivé situace a posiluje sociální začleňování.

Pracovníci Domova vytvářejí domácí rodinné prostředí, ve kterém klientky získávají poznatky, dovednosti, pracovní návyky. Učí klientky k odpovědnému přístupu k životu, výchovu a rozvoj dětí, péče o domácnost atd. Všechny činnosti směřují k hlavnímu cíli, tj. návrat uživatelů do společnosti – prevence sociálního vyloučení, stabilizace, převzetí zodpovědnosti za vlastní život.

Cílovou skupinou jsou matky s dětmi do 18 let, těhotné ženy, oběti domácího násilí. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/domov.php>

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 bylo ubytováno 127 klientů, z toho 51 matek, 1 otec a 75 dětí. 3 zdravé děti se zde narodily. Výroční zpráva 2008.

2.2.6 Centrum poradenství a pomoci

2.2.6.1 Poradna pro oběti domácího násilí Tereza

Krédem poradny je:.....*nikdo si nezaslouží, aby na něm bylo páčáno násilí.*
Výroční zpráva 2008.

Poradna pro oběti domácího násilí Tereza začala jako samostatný projekt fungovat v roce 2005, kdy se vyčlenila z Domova pro matky v tísni.

Výše uvedená služba je zaregistrována dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, jako krizová pomoc.

Poradna poskytuje tyto služby:

- poskytování sociálního, psychologického a právního poradenství
- pomoc v krizi – možnost ubytování na krizovém pokoji
- pomoc při vypracování bezpečnostního plánu a balíčku
- zprostředkování kontaktů na další odborníky
- volnočasové aktivity pro ženy a děti po dobu ubytování
- online poradna. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/tereza.php>

Vedoucí této služby Bc. Barbora Pavelková vysvětluje, že pracovníci se snaží nabídnout klientům rozhovor v klidném prostředí s atmosférou důvěry, samozřejmostí je anonymita jednání a důvěrnost informací. Kromě sociální pomoci se pracovníci snaží o motivační a podpůrné rozhovory, krizovou intervenci, poradenství a terénní práci.

Pracovníci se ve své práci snaží aktivizovat klienta, protože oběti domácího násilí si nevěří a mají velice nízké sebevědomí. Pracovnice chodí s klienty k soudu, na úřady a podobné instituce, ale pouze jako doprovod. Snaží se podpořit klienty v tom, že si jsou schopni tyto záležitosti vyřídit sami. Dále asistuje pracovnice při převozu do Domova pro matky v tísni, kdy jim pracovnice pomůže zabalit věci atd. Zde mohou zůstat zdarma 3-5 dní na krizovém pokoji. Pokud by zde chtěly zůstat na dlouhodobější pobyt,

musí si ho hradit. Pokud by se však jednalo o klientku, která by neměla děti, nemohla by zde zůstat dlouhodobě.

Klienti se k poradně zpravidla dostanou na základě vlastního rozhodnutí, popř. je tam odkáže policie v případě nahlášení fyzického napadení/útoky. Při kontaktování poradny nabídnou pracovnice člověku prostor, aby si o celé situaci mohl v klidu popovídat. Poté je důležité si ujasnit, co od spolupráce klienti očekávají, zda jsou jejich očekávání/požadavky vůbec reálné. Vedoucí Poradny pro oběti domácího násilí Bc. Barbora Pavelková uvádí, že někdy mají klienti nereálné až zvláštní požadavky, např. si někteří klienti myslí, že jim Charita dá peníze na nový byt i vybavení, aby se mohli odstěhovat od partnera nebo zde byla klientka, která chtěla, aby se její manžel omluvil všem jejím kamarádkám za to, že v afektu rozbil sadu talířů, které od nich dostali jako svatební dar.

Klient a pracovnice poradny uzavřou ústní dohodu. Pokud je spolupráce delší, uzavře se individuální plán. Sestavují se krátkodobé cíle. Dle sdělení vedoucí poradny nemá cenu pracovat na dlouhodobých cílech. Její zkušenost ukazuje, že po vyřešení „nejhoršího“ již klienti nepřijdou. Vzhledem k této skutečnosti chybí zpětná vazba, zda byl „vyřešen“ problém nebo už klientka neměla sílu znovu přijít apod.

Když přijde klient poprvé, pracovnice zhodnotí, zda je nutná pomoc psychologa. Ten zde v současné době není zaměstnán. Je s ním uzavírána dohoda o pracovní činnosti a je kontaktován pouze v případě potřeby. V některých složitějších případech je nutná právní pomoc.

Poradna pro oběti domácího násilí Tereza poskytuje své služby bezplatně, a to i v případě poskytnutí právní či psychologické pomoci. Vedoucí poradny však uvedla, že uvažuje o částečné spolupráci klientů (velice symbolickou spoluúčastní např. 100,- Kč), aby si klienti té pomoci „vážili“. Výše uvedená uvádí, že se např. klient domluví na určitém postupu s právníkem a druhý den udělá pravý opak. Pak jsou veškeré finanční prostředky vynaložené na právníka zbytečné. Z 95% jsou klienty poradny ženy.

Na otázku co vnímá vedoucí Poradny pro oběti domácího násilí Tereza jako problém, je systém financování. Finanční prostředky získávají z dotací MPSV, krajského úřadu a dotace od města. A následně z grantů.

Dalším problémem je sdělování informací. Např. Policie ČR nemůže sdělovat informace a pracovnice, pokud již klientka nepřijde, nemá možnost se dopátrat, jak daný případ dopadl, v jaké je fázi atd.

Jako pozitivní přínos ku prospěchu oběti uvedla vedoucí poradny institut vykázání. Problémem je opět naše legislativa. Aby mohl být použit institut vykázání, musí se jednat o opakovaný útok. Pokud to oběť nahlásí na policii a nic se na poprvé neděje, může ji to napříště odradit od nahlášení s pocitem, že jí stejně nikdo nepomůže.

Posláním poradny pro oběti domácího násilí Tereza je podpora obětí domácího násilí při řešení obtížné životní situace, její stabilizace a posílení sebedůvěry.

Cílem poradny je opětovné začlenění oběti domácího násilí do společnosti a zbavení se pocitu viny za vzniklou situaci.

Cílovou skupinou jsou osoby, které se staly obětí domácího násilí nebo se s domácím násilím setkaly ve svém okolí a jsou touto životní situací či životními prožitky ohroženy. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/tereza.php>

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 bylo provedeno 341 intervencí z toho 133 osobních návštěv, 98 telefonických kontaktů a 11 e-mailových kontaktů,
- bylo ubytováno 13 žen a 16 dětí,
- oproti roku 2007 došlo k nárůstu počtu klientů o 188%. Výroční zpráva 2008.

2.2.6.2 Sociální poradenství

Projekt sociálního poradenství byl založen v červenci 1999 a služba je zaregistrována dle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, jako odborné sociální poradenství. Obsahem služby je základní sociální poradenství a poskytnutí potřebných informací přispívajících k řešení nepříznivé sociální situace jako je např. vyhledání kontaktů, telefonních čísel, adres. Součástí je i sdělování základních informací o systému sociálních služeb, pomoc při podání žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky státní sociální podpory, pomoc při hledání zaměstnání nebo ubytování atd.

Sociální poradenství se při poskytování své služby řídí níže uvedenými zásadami:

- tato služba je bezplatná,
- vychází z individuálních potřeb klientů a zohledňuje jejich oprávněné zájmy,
- podporuje rozvoj samostatnosti klientů a posiluje jejich sociální začleňování,
- tato služba se snaží předcházet propadu nebo zabránit dlouhodobému setrvání v nepříznivé sociální situaci,

- služba podporuje fungování přirozených sociálních systémů.

http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/socialni_porad.php

Vedoucí projektu sociálního poradenství Bc. Zdeňka Fládrová DiS. uvádí, že se klienti o této službě dozvědí prostřednictvím kurátora pro dospělé nebo na oddělení dávek pomoci v hmotné nouzi Městského úřadu ve Znojmě. Dále si mohou najít informace na internetu, ve výročních zprávách, které Charita Znojmo pravidelně vydává a také se informace šíří tak, že klienti si o této službě řeknou mezi sebou.

Službu zajišťuje jeden pracovník a jedná se výhradně o poradenství, v případě potřeby dochází 1x měsíčně právník, který zde pracuje na dohodu. Vedoucí projektu uvádí, že zaznamenali nárůst klientů a intervencí oproti založení této služby, což vnímají jako pozitivum. Dle vedoucí této služby to svědčí o skutečnosti, že jsou klienti s touto službou spokojeni a pomáhá jim v řešení jejich životních situací.

Sociální poradenství zahrnuje:

- Základní sociální poradenství
 - což znamená poskytnutí potřebných informací, které přispějí k řešení nepříznivé sociální situace, sdělení obecných informací o systému sociálních dávek apod.
- Odborné sociální poradenství, které zahrnuje:
 - zprostředkování kontaktu se společenským prostředím (např. orgány místní správy a samosprávy, psycholog, advokát apod.),
 - sociální poradenství - jde o poskytnutí informací a pomoci v nepříznivé sociální situaci, pomoc při vyřizování sociálních dávek, osobních dokladů, bydlení, zaměstnání atd.,
 - právní poradenství, které představuje konzultace s právníkem,
 - pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- Fakultativní služby
 - poskytování materiální pomoci osobám bez přístřeší, tj. poskytnutí potravin, hygienických potřeb a ošacení,
 - prodej časopisu Nový Prostor – což je trénink klíčových kompetencí a pracovní zkušenost.
- Kromě výše uvedených obsahuje tato služba i krizovou pomoc, která zahrnuje tyto činnosti:

- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- sociálně terapeutické činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a také pomoc při obstarávání osobních záležitostí. Výroční zpráva 2008.

Dle sdělení vedoucí sociálního poradenství je problémem systém financování neziskového sektoru. A dále uvedla, že spatřuje problém ve špatné spolupráci s úřady.

Jako pozitivní spatřuje zájem klientů o tuto službu, tzn. že přicházejí opakovaně, to že si klienti o této službě řeknou mezi sebou a přicházejí noví klienti.

Posláním Sociálního poradenství Znojmo je bezplatné, nestranné a důvěrné poskytování informací a pomoc osobám v nepříznivé sociální situaci.

Cílovou skupinu tvoří lidé, kteří z důvodu určitého sociálního znevýhodnění nemohou jinak zajistit řešení své nepříznivé sociální situace a nemají možnost jiné pomoci. Důvodem může být sociální potřebnost, aktuální krize, zdravotní handicap, špatná informovanost, nedostatek financí, bezradnost, okolí, nefungující rodinné vztahy apod.

Cílem je podpořit uživatele služby, aby mohli svoji tíživou životní situaci řešit sami. http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/socialni_porad.php

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 poradnu navštívilo 188 osob a 8 rodin, z toho 28 osob bez přístřeší, počet intervencí činil 723,
- nejvíce poskytovanými službami bylo odborné poradenství, výdej ošacení a potravin. Výroční zpráva 2008.

2.2.6.3 Magdala

V září 2004 vznikl projekt Magdala jako reakce na vysoký počet prostitutek (což je dle vedoucí tohoto projektu Jany Kopečkové DiS. dáno blízkostí hraničního přechodu Česko-Rakousko) a dále kriminality, která je s tímto fenoménem spojena.

Svoji činnost vyvíjí projekt Magdala dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Jedná se o poradnu, která poskytuje pomoc a podporu v nouzi ženám, které provozují prostituci. Součástí této služby je např. doprovod na úřady, zprostředkování kontaktů na další odborníky atd.

Jedná se tedy o komplex psychosociálních služeb a provázení, možnost resocializace a reintegrace v případě, že by se žena rozhodla odejít z prostředí sexbyznysu. Součástí je i péče o zdravotní stav žen provozující prostituci zahrnující prevenci pohlavně přenosných nemocí, a to především informace o HIV/AIDS. Dále možnost provedení těhotenských testů a testů na HIV.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/magdala.php>

Vedoucí projektu uvádí, že klientky se o této službě nejčastěji dozvědí z internetových stránek, letáčku, ale nejvíce díky terénní práci.

Projekt Magdala je postaven na propojenosti několika pilířů:

- Poradenské centrum - poradenství zahrnuje oblast právní, sociální, zdravotní, ale také poradenství v případě osobních problémů.
- Streetwork (terénní sociální práce) – což znamená aktivní vyhledávání a kontaktování klientek v místech, kde se vyskytují, tzn. noční kluby, herny, ale také odpočívadla a krajnice silnic. Cílové skupině jsou poskytovány informace o službách a také psychická a emocionální podpora.
- Vzdělávací aktivity – zejména kurzy práce na PC.
- Preventivní přednášky – projekt Magdala je zapojen do „Komplexního programu primární prevence“, který zajišťuje Pedagogicko-psychologická poradna ve Znojmě. A jedná se o preventivní přednášky ve školách – na téma Pohlavní choroby a Obchod s lidmi. Tyto přednášky jsou určeny pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ a studenty I. ročníku SŠ.
- Následná péče – nastává v případě, že se uživatelka služby rozhodne pro odchod z prostředí sexbyznysu. Jedná se např. o pomoc při hledání zaměstnání, popř. získání dalšího vzdělání, naučit se hospodařit s penězi, vychovávat děti, smysluplně využívat volný čas atd. Výroční zpráva 2008.

Vedoucí projektu ve své práci spatřuje problém v tom, že zde chybí zpětná vazba. Klientky často využijí jejich služeb k vyřešení akutního problému, ale na další domluvenou schůzku již nepřijdou. Kopecká Jana dále uvedla, že před čtrnácti dny udělali v rámci terénní práce testy na HIV 18 dívkám a jen 2 se následně zajímaly o výsledek testu.

Naopak pozitivně hodnotila spolupráci s policií, která je v případě potřeby kontaktuje, zašle fotky hledaných osob atd.

Posláním projektu Magdala je odborné sociální poradenství a krizová pomoc obětem obchodování s lidmi a ženám nuceným k prostituci při jejich návratu k běžnému životu. Zmírňuje obtížnou životní situaci, přičemž je respektováno jejich rozhodování.

Cílem této služby je poskytnout možnost ženám, které provozují prostituci, změnit svůj dosavadní způsob života, umožnit jim vyrovnat se se svou minulostí a pomoci jim zařadit se do běžného života. Základní myšlenkou je především naslouchat, doprovázet a podporovat klientky v samostatném rozhodování.

Cílovou skupinou jsou ženy zabývající se, provozující, prodávající své tělo.
Výroční zpráva 2008

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 byla poskytnuta sociální pomoc 114 uživatelům služeb (tj. 484 kontaktů),
- bylo provedeno 222 intervencí v poradenském centru a 254 při streetworku,
- krizová pomoc byla poskytnuta 40 osobám a následná péče 48 osobám,
- 88x byly poskytnuty informace odborné veřejnosti,
- v rámci preventivních přednášek bylo proškoleny 851 žáků/studentů. Výroční zpráva 2008.

2.2.7 Rodinný sociální asistent

.....,aby rodina byla domovem.

V listopadu 2007 byl založen projekt rodinný sociální asistent. Služba je zaregistrována dle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, jako sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi.

Dle vyjádření vedoucí této služby Bc. Radky Růžičkové se klienti k této službě dostanou nejčastěji přes sociální pracovníci oddělení sociálně právní ochrany dětí, popř. na základě kontaktu učitelky školy, letáků u lékaře, na úřadech, a dále je zde možnost internetu.

Tato služba je poskytována rodinám s dětmi, jejichž vývoj je ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobé krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat (může se jednat např. o rozvod rodičů, úmrtí v rodině, výchovné problémy

dětí atd.). Služba podporuje vytvoření podnětného rodinného prostředí, které zabezpečí zdárný vývoj dětí a umožní jim tak žít v co nejpřirozenějším prostředí a kvalitním životem.

Službu poskytují odborně způsobilé rodinné asistentky vyškolené pro tuto činnost. Základním předpokladem pro rodinného sociálního asistenta je nejenom odborná způsobilost, ale také empatie, úcta a respekt k člověku a vstřícnost. Výroční zpráva 2008.

Služba může být podle povahy problému poskytována v prostorách Oblastní charity Znojmo nebo přímo v domácnosti, což je dle sdělení vedoucí této služby častější způsob.

Tato služba je službou terénní. Většinu klientů tvoří rodiny na vesnicích v okolí Znojma, které nemají možnost dojíždět do Znojma tak často, jak by bylo potřeba. Vedoucí tohoto projektu uvádí, že na první schůzku s rodinou jezdí zpravidla se sociální pracovníci z orgánu sociálně právní ochrany dětí, kterou tato rodina již zná a důvěřuje jí.

Při první návštěvě se rodině nabídne služba a ta se rozhodne, zda by chtěla s rodinnou sociální asistentkou spolupracovat. (Personál tvoří výhradně ženy). Pokud by měl klient o spolupráci zájem, sepiše se individuální cíl, který si klient zvolí. Intervence probíhá většinou 1x týdně, v případě krize to může být i 3x týdně. Vždy se vychází z potřeb a přání klienta. Tato služba je poskytována dlouhodobě a zcela zdarma. Výše uvedená služba se řídí následujícími zásadami:

- poskytovaná služba a činnost jsou prováděny s respektem k zájmům a osobním cílům uživatele,
- služba je poskytována na základě dobrovolnosti ze strany uživatele. Výjimkou může být intervence na základě soudního rozhodnutí, popř. práce s uživatelem na základě žádosti zákonného zástupce,
- při poskytování této služby se všichni pracovníci řídí Etickým kodexem organizace,
- rodinný asistent pracuje s celou rodinou, jestliže tomu nebrání vážné důvody,
- rodinný asistent preventivně omezuje rizika vzniku závislosti rodin na této službě,
- na kvalitě poskytování služeb se nesmí odrážet jakýkoliv diskriminující vliv. Rodiny jsou přijímány bez rozdílu na základě své reálné potřeby a zakázky. Zakázka (osobní cíl) vyplývá z aktuální a jedinečné sociálně nepříznivé situace.

V případě, že je kapacita služby omezena či naplněna, je služba poskytnuta přednostně lidem v akutní problémové situaci.

http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/rodinny_asistent_zasady.php

Rodinný asistent pomáhá rodinám v různých situacích a může to vypadat následovně:

- Oblast bydlení: rodinný asistent pomáhá rodinám při zlepšování nevyhovujících bytových podmínek, tj. najít bydlení, udržet si stávající bydlení.
- Oblast sociálních dávek: rodinný asistent řeší zejména situace, kdy rodině nejsou vypláceny nárokové dávky, popř. asistuje při žádostech o mimořádnou dávku.
- Oblast zaměstnání, práce a brigády: rodinný asistent pomáhá při hledání zaměstnání, pokud v lokalitě pracuje pracovní poradce, předá zakázku jemu samotnému.
- Oblast neplacení pohledávek a dluhy: rodinný asistent vysvětlí klientovi důležitost plnění závazků jako je např. nájemné, služby, stravné ve škole atd. Vyjednává společně s klientem splácení dluhů.
- Oblast pomoci při prosazování práv a zájmů: rodinný asistent vyjednává, dohlíží na jednání a pomáhá při něm, pokud je to možné, pomáhá zmírňovat konflikty. Dále poskytuje základní poradenství, zprostředkovává odbornou právní pomoc a podporuje klienta. Rodinný asistent se snaží o výchovné poradenství, snaží se nastolit denní režim dětem, pomáhá s přípravou do školy a nabízí možnosti využití volného času dětí.
- Oblast využití příjmu: rodinný asistent učí klienty hospodárně nakládat s příjmy. Zajistit z příjmu klienta základní životní potřeby a nezadlužit se při tom.
- Oblast docházky dětí do školy: rodinný asistent pomáhá rodinám, ve kterých jsou problémy s pravidelnou školní docházkou, vyjednává se zúčastněnými stranami a pomáhá s cílem odstranit příčiny tohoto stavu.
- Oblast možnosti vzdělávání a uplatnění pro děti: rodinný asistent vyjednává s klienty a s jejich dětmi možnosti dalšího směřování.
- Oblast pracovně výchovných činností: jejichž cílem je zvednout sebevědomí klientů tím, že dokážou spoustu věcí (např. vaření, pečení atd.). Jedná se o aktivity, které ostatní příslušníci rodiny ocení a posílí tím sebevědomí rodiče.

http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/rodinny_asistent.php

Bc. Radka Růžičková sděluje, že jejich klienty jsou většinou vícečetné rodiny, pro něž je typické, že je více problémů uvnitř samotné rodiny (např. dluhy, nezaměstnanost, výchova dětí, partnerské vztahy atd.). Velice důležitým bodem ve spolupráci je nastavit si hranice této spolupráce. Asistentky doporučují řešení, podporují klienty v jejich realizaci, ale neřeší problémy za klienty. A to z toho důvodu, aby se klienti na jejich pomoc nespolehali a nestali se na nich závislí.

Posláním služby Rodinný asistent je podpora rodin s dětmi, které nejsou schopny vlivem nepříznivé sociální situace zajistit optimální výchovu a péči svým dětem.

Cílem asistenční služby je posilovat rodičovské dovednosti a schopnosti, poskytovat rodičům pomoc při řešení obtíží ve škole a při přípravě na vyučování, dále při výchovných obtížích a zamezit umístování dětí z rodin do dětských domovů zajištěním podpory a pomoci rodině.

Cílovou skupinou jsou tedy rodiny s dítětem/děťmi. Výroční zpráva 2008

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 se zapojilo do projektu 18 rodin, z toho 26 dospělých a 42 dětí (celkově prošlo službou 33 rodin a z toho 66 dětí),
- rodinné asistentky provedly celkem 326 intervencí a najely 11 731 km. Výroční zpráva 2008.

2.2.8 Chráněná dílna sv. Kláry a Denní centrum - klub "Pohoda"

Chráněná dílna sv. Kláry byla založena v říjnu 2000, je zaregistrována dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách jako sociálně terapeutická dílna.

Dílna sv. Kláry nabízí pracovní uplatnění osobám s různými psychickými poruchami nebo těm, kteří v minulosti prodělali léčení psychických potíží. Pracovní příležitost je nabídnuta lidem se změněnou pracovní schopností či invalidním důchodem. http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/sv_klara.php

Potencionální klienti se o této službě mohou dozvědět od psychiatrů, kteří jsou o této službě informováni od pracovníků Charity Znojmo, dále prostřednictvím internetu, letáček atd.

Klienti při prvním kontaktu sepiší smlouvu o poskytnutí služeb a dále se vytvoří individuální plán. Dle sdělení vedoucí Mgr. Magdalény Plchové se vytvoří plán aktivit

na celý týden, kde je stanovené jaké činnosti se budou vykonávat. Klienti se dle zájmu domluví, kdy by chtěli přijít. Frekvence návštěv je na jejich rozhodnutí, někteří chodí každý den, jiní jedenkrát za čtrnáct dní.

Záměrem dílny bylo vytvoření příjemného pracovního prostředí s pohyblivou pracovní dobou. Na klienty není vyvíjen tlak, nemusí plnit žádné normy. Práce v dílně je vede k získávání pracovních návyků, což zlepšuje možnosti jejich prosazení na trhu práce. Práce, kterou zde klienti vykonávají, není nijak fyzicky či psychicky náročná. Většinou se jedná o kompletaci různých doplňků, lepení reklamních letáček aj. Výroční zpráva 2008

Posláním je poskytovat dlouhodobou podporu lidem s duševním onemocněním, kteří se chtějí uplatnit na trhu práce.

Cílem je zlepšení kvality života dlouhodobě duševně nemocných, umožnit klientům návrat a co možná největší zapojení do společnosti.

Tato služba je poskytována dospělým osobám, které jsou dlouhodobě duševně nemocné a jsou v pravidelné péči odborného lékaře. Nejsou zde poskytovány služby osobám s diagnózou mentální retardace. Výroční zpráva 2008.

Klub Pohoda navazuje na službu, která je poskytována v rámci Chráněné dílny sv. Kláry. Náplní denního centra jsou volnočasové aktivity (např. vycházky, besedy, pobyt v přírodě, kino, ...) a dále sportovní aktivity (posilovna, plavání aj.). V rámci klubu je možnost zapojit se do různých forem pracovní terapie.

Vedoucí Mgr. Plchová uvádí, že negativně hodnotí prostory dílny. Kapacita dílny je pouze 10 lidí a není uzpůsobena k činnostem, o které by měli klienti zájem, např. vaření.

Zhodnocení projektu

- v roce 2008 byli přijati 3 noví klienti. V současné době navštěvuje dílnu a klub 37 klientů (při založení této služby bylo klientů 5). Výroční zpráva 2008.

2.2.9 Osobní asistence

Služba osobní asistence

Osobní asistence dětem a mladistvým

Klub s asistencí

Služba osobní asistence

Osobní asistence je sociální služba, která je vymezena zákonem o sociálních službách, tj. z. č.108/2006 Sb. Osobní asistence se snaží pomoci lidem s těžkým zdravotním postižením v integraci do společnosti (práce, škola, aktivity volného času, aj.).

Vedoucí této služby Dita Bártíková, DiS. uvádí, že ve městě Znojmě byla osobní asistence založena v červenci 2002. Při založení zde pracovaly na plný úvazek 1(nebo 2) asistentky, které poskytovaly službu 5 klientům. V současné době poskytuje osobní asistenci 14 asistentek (jedná se výhradně o ženy) a počet stálých klientů je 36. Služba je poskytovaná klientům ve Znojmě a jeho okolí.

Klienti se o této službě zpravidla dozvědí prostřednictvím internetu, dále díky letákům, které jsou rozmísťovány na strategických místech, např. u lékařů, ve školách, na úřadech. Osobní asistence pořádá besedy, víkendové pobyty, semináře, kde mohou všichni zájemci získat potřebné informace.

Pokud má potencionální klient o službu zájem, domluví se první schůzka, vyplní zde dotazník, kde zájemce o službu o sobě podá informace, dále informace o tom, kam by byla služba orientována (zda jemu osobně či rodinnému příslušníkovi), časový rozsah, jaké úkoly by požadovali, specifikace v diagnóze. Na druhé schůzce se potká klient s asistentem a následně se rozhodne, zda bude spolupráce možná. Pokud ano, sestaví se kontrakt o službě.

Osobní asistent pomáhá v následujících oblastech:

- pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění
- sociální poradenství. Výroční zpráva 2008.

Služba se poskytuje jak ve vlastním domácím prostředí uživatelů, tak i při pobytu mimo domácí prostředí. Osobní asistence je poskytována sedm dní v týdnu včetně svátků, v případě potřeby i v nočních hodinách.

Současně je realizován projekt Osobní asistence dětem a mladistvým se specifickými problémy. Jeho cílem je maximálně a účelně integrovat děti a mládež se zdravotním postižením do společnosti. Asistenti asistují dětem při docházce do mateřské či základní školy, Klubu s asistencí nebo při dalších volnočasových aktivitách.

Dále je v rámci střediska Osobní asistence Znojmo realizován projekt Speciální počítač pro chlapce s autismem zaměřený na rozvoj dítěte s touto diagnózou.

A neposlední řadě je součástí také poradna pro osoby se zdravotním postižením, v níž je pomoc zaměřena na to, aby uživatelé služby netrpěli neznalostí svých práv, povinností, dostupných služeb. Výroční zpráva 2008.

Co je a co není osobní asistence

Myslím si, že je nutné pro čtenáře této práce objasnit rozdíl mezi osobní asistencí a pečovatelskou službou (viz výše). Mohlo by se na první pohled zdát, že je to jedno a totéž. Avšak je velice důležité oddělit výše uvedené služby.

Co tedy odlišuje osobní asistenci a pečovatelskou službu?

Tyto služby jsou v podstatě stejné. Obě služby jsou službami terénními se shodnými činnostmi. Rozdílem je, že osobní asistence se poskytuje bez časového omezení dle potřeb uživatele a pečovatelská služba je poskytována ve vymezeném čase.

Když budu dále pátrat po hlavním rozdílu mezi oběma službami, jsou u osobní asistence vymezeny činnosti, jež pečovatelská služba neposkytuje a které jsou bezprostředně spjaty s osobní asistencí jako služba pro integraci zdravotně postižených. Základními činnostmi jsou výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti. Pro odlišení osobní asistence od pečovatelské služby je velice důležité vyzdvihnout právě aktivizační činnost.

Služba osobní asistence je službou aktivizační. Napomáhá těžce zdravotně postiženým lidem k začlenění do společnosti. Osobní asistent vyrovnává handicap postiženého v rámci možností daných zdravotním postižením, schopnostmi postiženého i schopnostmi asistenta. Vedoucí Osobní asistence ve Znojmě paní Dita Bartíková DiS., k tomu říká, „Pokud klient nemá nohy, jsme jeho nohama, pokud nevidí, jsme jeho očima atd.

Zdravotně postižený člověk musí chtít něčeho dosáhnout. Potřebná je vůle po něčem, co z důvodu postižení nemůže vykonat a na čem se chce podílet. Když postižený člověk ví co chce, má potřebnou vůli směřovat ke zvolenému cíli, je třeba najít vhodného asistenta, který mu na cestě za zvoleným cílem bude asistovat. V kostce řečeno: Osobní asistent nebude "dělat věci" za těžce zdravotně postiženého občana, ale bude "dělat věci" s ním. Bude mu v životě asistovat.

Naproti tomu pečovatelská služba je smluvenou úkonovou službou. Těžce zdravotně postižený člověk nebo senior si smluví úkony a dobu, kdy budou naplněny. Pečovatelská služba je za něj udělá. Tato služba nemá tak silný aktivizační charakter jako osobní asistence.

Osobní asistence asistuje lidem s postižením v uspokojování potřeb vyplývajících z jejich společenského postavení. Tak se pomocí osobních asistentů dostanou postižené děti do "normálních" školek a škol. Dospělí lidé s postižením mohou studovat, pracovat nebo prostě dělat co chtějí a co je baví. Žijí svůj život.
<http://www.ligavozeic.cz/vozickar/voz03-2006.pdf>

Osobní asistence dětem a mladistvým

Osobní asistence Znojmo realizuje projekt Osobní asistence dětem a mládeži se specifickými problémy, který si klade tyto cíle:

- rozšířit dostupnost služeb osobní asistence dětem a mládeži se zdravotním postižením a jejich rodinám,
- zvýšit kvalitu služeb osobní asistence,
- posílit mezioborovou spolupráci při procesu socializace dětí se zdravotním postižením na Znojemsku.

Osobní asistent bude na blízku dítěti nebo mladistvým se zdravotním postižením, popř. jejich rodičům vždy, když to bude potřeba. Jedná se o placenou službu cena je 32Kč/1hod v pracovní dny a 48Kč/1hod v nočních hodinách, o víkendech a svátcích.

Péče je adresná a přiměřená, dostane se lidem, kteří ji objektivně potřebují. Aplikuje se individuální přístup ke klientovi. Asistenti jsou ve vztahu k uživateli partnerem a asistují mu životem. Osobní asistence poskytuje zákonem vymezené služby a podporuje i některé volnočasové aktivity dětí s postižením (Klub s asistencí).

http://www.znojmo.caritas.cz/osobni_asistence/osobni-asistence-detem-a-mladistvym/

Posláním této služby je pomoci osobám s tělesným, mentálním, kombinovaným, smyslovým a jiným zdravotním postižením zajistit soběstačnost, umožnit setrvání ve vlastním přirozeném domácím prostředí, žít samostatný nezávislý život a zachovat si vlastní životní styl.

Cílem služby je aktivně napomáhat uživateli v integraci do společnosti, referenční skupiny, vybraného prostředí a ve směřování k zvolenému cíli.

Cílovou skupinou jsou lidé, jejichž schopnost realizovat samostatně každodenní úkony je omezena vzhledem k tělesnému, kombinovanému a jinému postižení. Jedná se o děti a dospělé. Výroční zpráva 2008.

Klub s asistencí

je aktivita Osobní asistence Znojmo. Klub byl založen v červenci 2006 a jedná se o podporu volnočasových aktivit a nenásilnou integraci zdravotně postižených dětí do společnosti zdravých.

Jednou týdně dochází k setkání v Rodinném centru Maceška. Zde se setkávají děti a rodiče, kteří mají jedno společné - zdravotní postižení. V klubu jsou k dispozici asistenti, jež mohou pomoci rodičům, či je nahradit při trávení volného času dětí s postižením.

Součástí Klubu s asistencí jsou i volnočasové aktivity se psy a koňmi. Jedná se o canisterapii a hipoterapii.

http://www.znojmo.caritas.cz/osobni_asistence/klub-s-asistenci/

Na otázku, co vnímá vedoucí osobní asistence jako problém uvádí, že problém spatřuje ve financování této služby. Ale dodává, že si je vědoma, že to není problém jen jejich projektu, ale celého neziskového sektoru.

Vedoucí Dita Bártíková DiS. dodává, že člověk, který pracuje v této oblasti, musí svou práci vnímat ne jako zaměstnání, ale jako poslání. Asistenti svoji práci vnímají jako sebe-naplnění.

Zhodnocení projektu

Osobní asistence

- za rok 2008 poskytli osobní asistenti své služby 36 lidem s velmi těžkým zdravotním postižením, z toho 23 dětem,
- a to v celkovém rozsahu 15 236 hodin čistého času stráveného osobní asistencí.

Klub s osobní asistencí

- během roku 2008 bylo zaznamenáno 273 návštěv dětí s tělesným, mentálním, kombinovaným či jiným postižením, přičemž zdejší aktivity vždy probíhají i za účasti dětí zdravých. Výroční zpráva 2008.

2.2.10 Dobrovolnické centrum

Dobrovolnické centrum Charity Znojmo je součástí Sítě charitních dobrovolnických center Diecézní charity Brno, která vznikla v roce 2002 a představuje projekt systematické práce s dobrovolníky, kteří se již podílejí nebo se budou podílet na činnosti charity.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/dobrovolnici.php>

Kdo je dobrovolník?

Dobrovolníkem může být fyzická osoba, která věnuje svůj volný čas, energii a své schopnosti k vykonávání dobrovolnické služby v Oblastní charitě Znojmo bez nároku na finanční odměnu na základě dohody o dobrovolnické službě.

Osoba starší 15 let, jde-li o výkon dobrovolnické služby na území České republiky s písemným souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců.

Osoba starší 18 let, jde-li o výkon dobrovolnické služby v zahraničí, která se na základě svých vlastností, znalostí a dovedností svobodně rozhodne poskytovat dobrovolnickou službu v zahraničí prostřednictvím Oblastní charity Znojmo.

Dobrovolníci pomáhají v níže uvedených oblastech:

- při organizování zábavných a benefičních akcí,
- v jednotlivých projektech Oblastní charity Znojmo,
- při mimořádných, krizových událostech, hromadných a živelných neštěstích,
- při práci s dětmi a mládeží,
- pomoc starým a nemocným lidem,

- pomoc sociálně slabým osobám,
- při konání sbírek.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/dobrovolnici.php>

Posláním dobrovolnického centra je přinést konkrétní pomoc potřebným lidem, kteří jsou odkázáni na pomoc druhých.

Cílem centra je rozvoj a podpora charitní služby klientům a dále zajištění humanitární pomoci prostřednictvím pomoci dobrovolníků. Výroční zpráva 2008.

2.2.11 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub COOLNA

Nízkoprahový Klub Coolna byl založen v lednu 2009 jako výsledek výzkumu Komunitního plánování ve Znojmě, kdy se ukázalo, že zde chybí nízkoprahový klub pro děti a mládež.

Nízkoprahové kluby jsou pro dospívající zájemcem. Vrstevníci se zde mají možnost scházet a jsou místem pro vlastní aktivity. Jsou ale také místem, kde mohou děti a mládež bezplatně vyhledat radu a pomoc. Otevírací doba je přizpůsobena potřebám dětí a mladých lidí.

Pracovníci nízkoprahových klubů jednak poskytují mladým lidem pomoc v obtížných situacích a také formou prevence usilují o to, aby mladí lidé obtížné situace zažívali v co nejmenší míře a aby si uvědomovali potenciální rizika. Služba je anonymní, bezplatná. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/coolna.php>

Jsou zde pořádány různé akce, snaží se motivovat mladé lidi k aktivnímu trávení volného času (poskytovány různé volnočasové aktivity). Mládež má zde možnost seberealizace.

Personál nízkoprahového Klubu COOLNA tvoří 2 ženy a jeden muž, popř. psycholog, který je zde zaměstnán na dohodu o pracovní činnosti.

Vedoucí této služby Mgr. Karolína Bulová uvádí, že děti a mládež se o klubu dozví většinou tak, že jdou kolem a zastaví se, řeknou si to mezi sebou, informace jsou na internetu, v místních novinách, dále jsou rozdávány letáčky ve školách, na úřadech atd.

Když přijde „klient“ poprvé, sepíše se záznam o „prvokontaktu“. Je seznámen s pravidly, které je nutno v klubu dodržovat. V případě, že klient chodí často, vypracuje

se individuální plán, kde si klient zvolí cíl spolupráce (u starších dětí to může být např. hledání brigády atd.). Při spolupráci se upřednostňuje záznam o ústním rozhovoru před smlouvami, aby se mládež nezalekla.

Posláním Klubu COOLNA je nabízet podporu a pomoc dětem a mládeži převážně ze Znojma a Moravského Krumlova, které se ocitly v obtížné životní situaci. Snaží se o předcházení a snižování rizik sociálně nežádoucích jevů a minimalizace sociálních konfliktů. Výroční zpráva 2008.

Cílem je obecně poskytnout podporu a pomoc v obtížných životních situacích, pro přiblížení se může jednat o tyto oblasti:

- podporovat pozitivní změnu v životě cílové skupiny,
- doprovázet cílovou skupinu v zátěžovém období dospívání,
- omezit rizika spojená s životním stylem cílové skupiny,
- podporovat cílovou skupinu k aktivnímu a samostatnému řešení svých obtíží,
- motivovat cílovou skupinu k zapojení do dění místní komunity,
- motivovat cílovou skupinu k aktivnímu trávení volného času,
- zvyšovat kompetence cílové skupiny v uplatnění na trhu práce,
- omezit riziko sociálního vyloučení.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/coolna.php>

Cílovou skupinou jsou děti a mládež ve věku od 15 do 26 let v obtížné životní situaci. V určitých případech je možné pracovat individuálně i nad věkový rámec cílové skupiny. Může se jednat např. o mladistvého, který svým věkem překročil cílovou skupinu či zájemce o službu, který věkem těsně nespadá do cílové skupiny, přesto vyhledal službu, má o ni zájem a využívá nikoliv volnočasové aktivity nebo prostor zařízení, ale nabídku sociálních služeb, tj. má jasnou konkrétní a časově omezenou zakázku.

<http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/coolna.php>

Zhodnocení projektu

- od března 2009 do září 2009 bylo dle sdělení vedoucí této služby poskytnuto ve Znojmě a Moravském Krumlově celkem 1610 kontaktů a 1179 intervencí.

2.2.12 Další činnosti poskytované Charitou ve Znojmě

Mimo výše uvedených služeb se Charita Znojmo zabývá dalšími činnostmi, které jsou také důležité, proto bych je nechtěla opomenout.

a) Akce cihla

Jedná se o akci, o které jsme jistě již všichni slyšeli. V roce 2009 proběhne již 10 ročník této sbírky. Jedná se o veřejnou sbírku, jejímž pořadatelem je Portus Praha a od roku 2006 má tato sbírka celonárodní charakter.

Ke spolupráci se spojilo 10 neziskových organizací, Oblastní charita Znojmo se letos připojí podruhé.

Společným cílem akce cihla je podpora rozvoje neústavních sociálních služeb v regionech. V roce 2009 budou z výtěžku podpořeny projekty, které nabízejí alternativy k ústavní péči pro klienty s mentálním postižením.

Nosným bodem sbírky je prodej speciálních benefičních cihel. Každý, kdo si za sto korun nadační cihlu koupí, pomůže lidem s mentálním postižením na cestě k samostatnosti a nezávislosti směrem k životu mimo velké ústavy.

b) AURIS – klub neslyšících Znojmo

Je klub, který vznikl při Oblastní charitě Znojmo v roce 2006. Scházejí se zde lidé se sluchovým postižením a jejich slyšící přátelé.

Cílem tohoto klubu je další vzdělávání osob se sluchovým postižením, smysluplné trávení volného času a také setkávání slyšících a neslyšících a dále vzájemná komunikace.

c) Besedy

Oblastní charita Znojmo pořádá také řadu besed, vždy na téma týkající se služeb a činnosti charity. Např. beseda o Ukrajině, Adopce na dálku, besedy zaměřené na problematiku rodin s dětmi s postižením aj.

V průběhu pořádání besed bylo zajištěno hlídání dětí – této činnosti se ujaly studentky střední pedagogické školy. Díky této pomoci se mohlo přednášky zúčastnit širší počet posluchačů.

d) Dobrovolná činnost farních charit

Farní charitu tvoří dobrovolníci, kteří jsou ochotni věnovat svůj volný čas na různé akce pořádané Charitou, kdy pomáhají při organizování a zjišťování některých větších akcí, jako např. Tříkrálová sbírka, sbírky obnošeného šatstva, adopce na dálku aj. Ale současně se během roku sami zaměřují na práce potřebné v jejich okolí, např. akce pro děti, maminky, pomoc starým a nemocným lidem, poutní zájezdy, volnočasové aktivity aj. V současné době spolupracuje Oblastní charita Znojmo s 14 farními charitami z různých obcí okolí Znojma.

e) Humanitární pomoc do zahraničí

Tato pomoc se orientuje dvěma směry

- pomoc uprchlíkům

V roce 1999 byl vypraven kamion s humanitární pomocí do Albánie na pomoc uprchlíkům z Kosova. Prostředky byly zaslány na Diecézní charitu, která se podílí na organizování pomoci v Kosovu a pomáhá všem, kteří se v důsledku války ocitli v nouzi. Pomoc pokračuje i nadále.

- pomoc Ukrajině

K této pomoci bylo přikročeno v roce 2000, kdy Oblastní charita Znojmo zahájila spolupráci se sestrami řádu sv. Františka z Assisi ze Slovenska, které působí na Ukrajině.

Problémem je zde velký počet sirotek a opuštěných dětí. Pomoc je orientována na děti a mladé lidi opouštějící dětské domovy.

Vypracovaný projekt se týká vytvoření výrobního zařízení, které by zabezpečilo, aby sirotci a opuštěné děti, vycházející z dětských domovů, nezůstali bez práce a měli tedy možnost zapojit se do běžného života. V tomto zařízení by se začalo s nenáročnou výrobou, jejímž výsledkem by byly výrobky denní spotřeby. Jednou z možností je výroba svíček, protože jsou zde problémy s výpadky elektřiny.

Oblastní charita Znojmo nabídla, že zprostředkuje vybavení pro toto zařízení a zaškolí personál v Chráněných dílnách ve Znojmě.

Další možností, jak chce sestrám františkánkám pomoci, je adopce na dálku (viz níže).

f) Koncerty

V průběhu celého roku pořádá Oblastní charita Znojmo koncerty nejrůznějších interpretů, jejichž výtěžek je určen na podporu jejich zařízení, popř. jejich činnosti.

g) Krizový dobrovolný tým – Znojmo

Nabízí pomoc obětem nenadálých událostí, krizových situací, hromadných neštěstí, živelných katastrof apod. V rámci této služby je poskytnuta krizová intervence od psychologů a sociálních pracovníků, dále poskytnutí nejnnutnějších materiálních potřeb.

V rámci této služby funguje linka důvěry. Vyškolený tým pracovníků je zde 24 hodin denně, 365 dní v roce připraven vyslechnout každého volajícího.

Provoz linky důvěry je nepřetržitý a anonymní. Pracovníci linky důvěry jsou vázáni Etickým kodexem pracovníků linky důvěry o mlčenlivosti.

i) Pomoc Ukrajině

Jak již bylo řečeno dříve, pomoc začala zřízením dílny na výrobu svíček. V roce 2000 se dále začala organizovat sbírka formou adopce na dálku. Tyto finanční prostředky se použily na provoz domova pro sirotky a opuštěné děti. Postupem času se tyto dětské domovy staly finančně nezávislé. Dále se ukázala potřeba zajistit pomoc dětem i po dovršení zletilosti, proto došlo ke zřízení Domu na půli cesty.

j) Sběr obnošeného šatstva

Ve znojemském regionu se vybírá obnošené šatstvo. Charitní šatníky slouží ke sběru a výdeji šatstva a obuvi. Šatstvo je vydáváno pouze sociálně potřebným.

k) Tříkrálová sbírka

Tříkrálovou sbírku pořádá Charita Česká republika. Jejím účelem je pomoc rodinám a lidem v nouzi jak u nás, tak i v zahraničí. Prostředky Tříkrálové sbírky pomáhají konkrétním zařízením jednotlivých oblastních charit.

Sbírky probíhají asi od 01. 01. do 11. 01., kdy chodí skupina tří králů do domácností, institucí i po ulicích. Koledníci znají základní informace o Charitě, dárce informují o využití vybraných prostředků v loňském roce i záměru využití v letošním roce.

Každá skupina má svého vedoucího, ten má průkazku označenou číslem. Tato průkazka zplnomocňuje vedoucího skupiny nakládat se sbírkovou pokladničkou. Ta je označena shodným číslem jako průkazka. Každá pokladnička se rozpečetuje zvlášť za

přítomnosti pověřeného pracovníka městského nebo obecního úřadu a o rozpečetění se udělá záznam. <http://www.znojmo.caritas.cz/03dalsicinnost/dalsicinnost.php>

Částka vybraná v dané oblasti je rozdělena následujícím způsobem:

65 % se vrací zpět pro potřeby Oblastní charity Znojmo

15 % je použito pro potřeby Diecézní charity Brno

10 % jde na humanitární pomoc do zahraničí

5 % je použito pro projekty Charity ČR

5 % je určeno na režii sbírky. Výroční zpráva 2008.

3. Kazuistika

Při praxi v Domově pro matky v tísni jsem se seznámila s paní Evou a jejím životním příběhem.

Paní Eva se narodila do nefunkční rodiny, ihned po porodu ji matka nechala u svých rodičů a odjela neznámo kam. Od narození Evu vychovávali prarodiče, ke kterým měla blízký vztah. V 8 letech umřela babička a Eva zůstala pouze s dědečkem, ten si však později našel partnerku a Eva musela jít do dětského domova. Toto období vnímá Eva velice těžce. V 16-ti letech jde Eva bydlet k matce, ukončuje studium střední školy a nastupuje do továrny, protože musí platit matce za bydlení a stravu. S matkou k sobě již nikdy nenašly vztah.

Ve 20-ti letech se vdala a porodila syna. Nebylo to však šťastné manželství, hádky a partnerské neshody vedly k tomu, že paní Eva společně se synem na čas opustila manžela. Pak se zase vrátila. Ze spisové dokumentace orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen OSPOD) bylo zjištěno, že paní Eva nebyla schopna zajistit péči o syna. Manžel následně požádal o rozvod a syn byl svěřen do jeho péče.

Eva se osamostatnila a začala pracovat v hotelu, v tuto dobu začíná experimentovat s drogami. Hotel zkrachoval a Eva ztratila zaměstnání. Následně se seznámila s Vaškem, který se stal jejím životním partnerem. Vašek měl za sebou problematické mládí, drogovou minulost a pobyt v léčebně.

Eva s Vaškem bydleli u Vaškovy babičky, které bylo 76 let. Oba byli nezaměstnaní a závislí na drogách. Z tohoto vztahu se v roce 2000 narodila dcera. Krátce po porodu byla Eva hospitalizovaná, zdravotní stav byl vážný. Eva byla podvyživená a hrozila jí smrt. Prodělala operaci srdce, ze které se pomalu zotavovala.

Mezitím Vašek zhodnotil své síly a zjistil, že nezvládne zabezpečit péči o tak malé dítě, to bylo na prozatímní dobu umístěno v dětském centru.

Ihned jak se Eva vrátila z nemocnice, projevila zájem o dceru a společně s Vaškem vyzvedli dítě z dětského centra. Nadále bydleli u Vaškovy babičky.

K Evě a Vaškovi dochází pravidelně sociální pracovnice. Vše se zdálo být v pořádku, jen sociální situace nebyla příliš dobrá – Eva pobírala sociální dávky, Vašek stále nezaměstnaný a také příjemce sociálních dávek.

V roce 2002 se do tohoto vztahu narodila druhá dcera. Postupem času se množily na rodinu stížnosti, měli problémy v domě, kde žili. Vaškova babička se z bytu odstěhovala.

Množily se stížnosti na OSPOD - podezření na špatnou výchovu a péči o děti. Do rodiny pravidelně dochází sociální pracovnice, vše se zdálo být relativně v pořádku.

Stížností však přibývaly, sociální pracovnice několikrát nezastihly Evu s dětmi doma. Po pár týdnech se Eva vrací, dle jejího vyjádření byla u známých. Eva vypadala unaveně a zanedbaně, při návštěvě bytu sociální pracovnice zjistily, že rodině byla odpojena elektrická energie, mají 100-tisícové dluhy na nájemném. Dle sousedů se v bytě střídaly „pochybné“ návštěvy, vycházel odtud často zápach.

V bytě byl hrozný nepořádek, děti neměly kde spát. Sociální pracovnice Evě a Vaškovi sdělila, že pokud se situace nezlepší, budou nuceni odebrat děti z rodiny.

Eva reagovala iracionálně a utekla s dětmi pryč, zdržovala se kde se dalo – na ubytovnách, u známých (poznámka – osoby závislé na drogách).

Eva pravidelně docházela do K-centra, pracovník K-centra „přemluvil“ Evu, aby využila pomoci Charity a šla bydlet do Domova pro matky v tísní.

Eva přišla do Domova poprvé v prosinci 2006. Vedoucí paní Mahdalová uvedla, že přišla ve velice zanedbaném a zuboženém stavu, všichni tři – Eva i její dvě dcery byly špinavé a zapáchaly. Sepsaly smlouvu a byly ubytovány. Eva tvrdila, že je „čistá“ a drogy už nebere.

Problémem byla její finanční situace, Eva byla bez prostředků a bála se kontaktovat sociální odbor, největší strach měla z OSPOD – obava z toho, že by jí mohly být odebrány děti. Do této doby se snažila sociálnímu odboru vyhýbat.

Paní Mahdalová Evě vysvětlila, že pokud bude ubytována v Domově, tak jí děti nevezmou. Eva s tím souhlasila, kontaktovaly OSPOD a vše se vysvětlilo. Požádala si o sociální dávky na úhradu ubytování v Domově. Situace se stabilizovala a Eva měla prostor a čas věnovat se sama sobě a svým dcerám.

Pracovnice s Evou začaly pracovat na tom, aby děti začaly opět navštěvovat školu a školku. Dalším cílem Evy se stalo najít si zaměstnání.

Eva se opravdu snažila, byla aktivní, nadále docházela do K-centra, kde si začala přivydělávat úklidem.

Dětem se ve škole dařilo a Evě také, našla si místo na částečný úvazek u koní. Tato skutečnost Evě moc prospěla, měla možnost se stýkat s novými lidmi, rozšiřovat sociální kontakty, byla spokojená.

Dalším cílem Evy se stává najít si vlastní ubytování a mít dobrý vztah se svými dcerami, které ji drží „nad vodou“.

V červnu 2008 si Eva našla podnájem a brzy na to práci na plný úvazek. Stává se soběstačnou ženou, která je schopna se postarat o své děti. Definitivně ukončuje vztah s Vaškem, který opět nastupuje do výkonu trestu odnětí svobody. Eva chápe, že to není člověk, který by jí a jejich děti mohl v budoucnosti zabezpečit.

V současné době Eva i nadále dochází do Domova, dnes jako dobrovolnice a zúčastňuje se různých skupinových akcí.

Paní Mahdalové se Eva přiznala, že ještě ½ roku po přijetí do Domova „brala“ drogy, pak už skončila. Byla si vědoma, že by musela odejít a že by jí byly odebrány dcery.

Vnímala pobyt v Domově jako šanci do nového začátku. Byl jí zde poskytnut prostor k nalezení sebe sama a posílení vztahu k dcerám.

Novým cílem do budoucna, který si Eva stanovila, je naučit se základy němčiny a počítače a dodělat si maturitu.

Všichni v Domově jí přejí, aby se jí to podařilo. Velký kus práce už udělala – abstinuje, osamostatnila se, našla si práci, bydlení, teď si dodělala autoškolu. To všechno díky tomu, že pomoc chtěla. Hlavním motivem byl strach z toho, že by mohla přijít o své děti. Často sebelepší pomoc nepomůže, pokud člověk pomoc nechce.

I já přeji Evě hodně štěstí do „nového“ života a pevnou vůli.

Závěr

Tématem mé bakalářské práce se stala Charita a její činnost ve městě Znojmě. K této volbě mě vedlo zejména mé zaměstnání a s tím spojený zájem o problematiku týkající se pomoci lidem, kteří pomoc potřebují.

Práce je členěna do jednotlivých kapitol. První kapitola byla věnována Charitě obecně, další kapitoly byly věnovány Charitě ve Znojmě a službám, které zde poskytuje.

Cílem mé práce bylo zmapovat Charitu a její činnost ve Znojmě. Se zaměřením na služby, které poskytuje a zjistit, zda jsou tyto služby využívány.

Když jsem začala se studiem literatury týkající se Charity ve Znojmě, narazila jsem na problém. Téměř žádná literatura neexistuje, kontaktovala jsem tedy ředitele Oblastní charity Znojmo. Zjistila jsem, že mimo internetových stránek Charity a výročních zpráv, které vydávají, fakticky jiná literatura neexistuje.

V rámci praxe, kterou jsem měla absolvovat, jsem se tedy rozhodla navštívit všechny služby, které Oblastní charita Znojmo realizuje a touto cestou získat potřebné informace. Naplánovala jsem si tedy schůzky s vedoucími pracovníky jednotlivých služeb a formou rozhovorů jsem získávala informace, které se staly důležitým zdrojem poznatků, které jsem mohla ve své práci zveřejnit.

Musím se přiznat, že to byla pro mne velice zajímavá a přínosná zkušenost. A touto cestou jsme měla možnost „nahlédnout pod pokličku“ této organizace.

Jako studentku sociální pedagogiky mě samozřejmě zajímalo, jakou funkci mají poskytované služby, tj. zda působí preventivně nebo řeší již vzniklé problémy.

Po navštívení jednotlivých služeb jsem zjistila, že některé služby působí preventivně, jiné kompenzačně. Dle mého názoru převažují služby zaměřené na řešení určitého problému, popř. služby, které majoritně řeší určitý problém a současně se však snaží předcházet vzniku další problémové situace. To může vypadat tak, že pracovníci Charity zmapují celkovou situaci klienta, zhodnotí potenciální rizika a následně v tomto smyslu s klientem pracují.

Pokud bych měla jmenovat služby, které působí preventivně, bylo by to tedy sociální poradenství a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub COOLNA. Ostatní služby jsou dle mého názoru orientovány na řešení již vzniklých problematických situací, které není člověk schopen vlastní silou, někdy ani s pomocí rodinných příslušníků či přátel, vyřešit sám, tedy bez pomoci odborného zařízení.

Mezi služby, které jsou zaměřeny na kompenzaci patří i ty, které jsou současně zaměřeny i na předcházení dalších problémům, např. Domov pro matky v tísní, Poradna pro oběti domácího násilí Tereza, Magdala, Rodinný sociální asistent.

V rámci výkonu praxe jsem strávila více času v Domově pro matky v tísní, kde jsem se blíže seznámila s životním příběhem jedné klienty Domova. Na jejím osudovém příběhu jsem mohla vidět, jak vypadá pomoc tohoto zařízení v realitě a zpracovala jsem její příběh ve formě kazuistiky jako další kapitolu mé bakalářské práce.

Myslím si, že služby Charity jsou hojně využívány, jejich existence je tedy velmi důležitá a svědčí o tom mimo jiné velký nárůst klientů, který byl zaznamenán u některých služeb poskytovaných Oblastní charitou Znojmo, např. Charitní ošetřovatelská služba, Poradna pro oběti domácího násilí Tereza. Práce u této organizace může být dobrou příležitostí pro uplatnění absolventů oboru sociální pedagogiky.

Dle mého názoru jsou jednotlivé služby opravdu promyšlené a zaměřené na potřeby jejich uživatelů. Zaujetí a práce pracovníků Oblastní charity Znojmo si zaslouží uznání a poděkování.

Cílem mé práce bylo zmapovat Charitu a její činnost ve Znojmě a myslím si, že se mi to podařilo. Bakalářská práce přináší přehled služeb, které Oblastní charita Znojmo poskytuje a trůfám si říci také obrázek o tom, jak jsou tyto služby využívány. Mimo toho, že tato práce byla přínosem pro mne samotnou, může být zdrojem informací, které mohou posloužit i organizátorům sociálních služeb v jiných městech.

Jak jsem se již zmínila, problémem byl nedostatek literatury, který jsem se snažila vyřešit získáním a zpracováním informací, které mi byly poskytnuty vedoucími pracovníky jednotlivých služeb.

Resumé

Pro stručné přiblížení mé bakalářské práce je nutné ji rozdělit na tři základní kapitoly. První kapitola je věnována Charitě obecně. Je zde nastíněn vývoj Charity, její historické mezníky, které vedly k tomu, že Charita má v současné době takovou podobu, jakou má. Je zde vymezen prostor pro pochopení základních „stavebních kamenů“ Charity, a to jsou její prameny, poslání a cíle, dále zásady a hodnoty, o které je Charita opřena. Rovněž je specifikován soubor požadavků na pracovníky Charity, jak po stránce odborné, tak po stránce osobnostních kvalit.

Druhá kapitola je určena Charitě a její činnosti ve městě Znojmě. V této kapitole je stručně vymezen vznik a historie Charity ve Znojmě. Dále je podstatná část práce věnována činnostem, které zde Oblastní charita Znojmo poskytuje. U jednotlivých služeb je uvedeno, pro koho je konkrétní služba určena, co je cílem a posláním této činnosti. V této části práce jsou publikovány i informace, které jsem získala při osobním kontaktu s vedoucími pracovníky jednotlivých služeb.

Třetí kapitola ukazuje konkrétní příklad využití pomoci poskytované jedním ze zařízení Charity.

Anotace

Bakalářská práce je věnována Charitě. Pro řadu lidí je pomoc Charity jediným prostředkem k vyřešení obtížné životní situace či dokonce k přežití. Tato práce je určena zejména pro sociální pracovníky, kteří mohou tyto informace použít ve své profesi, ale i pro ty, kteří se o tuto problematiku zajímají.

Část práce pojednává o Charitě obecně, další část je zaměřena na Charitu a její činnost ve městě Znojmě a v poslední kapitole je uvedena kasuistika, znázorňující jak může vypadat pomoc poskytovaná Charitou v praxi.

Klíčová slova

Charita, pomoc, sociální služby

Annotation

The thesis is devoted to a Charity. For many people the help from a Charity is the only instrument to settle their difficult life situation or even to survive. This thesis is intended primarily for social workers who may use this kind of information in their profession as well as for all those who are interested in such problems.

Part of the work describes Charity in general, the other part is focused on the Charity and its activity in Znojmo and the last one introduces a casuistry demonstrating what a Charity-provided help could look like.

Key words

Charity, help, social service

Seznam použité literatury

1. Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb.
2. Zákon o pomoci v hmotné nouzi č. 111/2006 Sb.
3. Zákona o existenčním a životním minimu č. 110/2006 Sb.
4. MATOUŠEK, O. a kol. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2007, 309 s. ISBN 978-80-7367-331-4.
5. MESSINA, R. *Dějiny charitativní činnosti*. Kostelní Vydří, 2005, 148 s. ISBN 80-7192-859-3.
6. POSPÍŠIL, C.V. *Teologie služby*. Kostelní Vydří, 2002, 214 s. ISBN 80-7192-748-1.
7. KRAUS, B., SÝKORA, P. *Sociální pedagogika I*. Brno: IMS, 2009.
8. *Ročenka 1994*. Arcidiecézní charita Olomouc. Olomouc: ACHO, 1994.
9. *Ročenka 1997*. Diecézní charita Ostravsko-Opavská. Olomouc: ACHO, 1997.
10. *Ročenka 1997-2000*. Arcidiecézní charita Olomouc. Olomouc: ACHO, 2001.
11. *Výroční zpráva 2008*. Oblastní charita Znojmo, 2008.
12. *Kodex Charity České republiky 2009*. Dostupný na www.charita.cz

Internetové zdroje

13. <http://www.charita.cz/article.asp?nArticleID=741&nLanguageID=1/22.10.2009/>
14. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/chps.php>
15. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/chos.php>
16. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/stacionar.php>
17. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/samuel.php>
18. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/domov.php>
19. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/tereza.php>
20. http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/socialni_porad.php
21. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/magdala.php>
22. http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/rodinny_asistent.php
23. http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/rodinny_asistent_zasady.php
24. http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/sv_klara.php
25. <http://www.ligavozic.cz/vozickar/voz03-2006.pdf>

26. http://www.znojmo.caritas.cz/osobni_asistence/osobni-asistence-detem-a-mladistvym/
27. http://www.znojmo.caritas.cz/osobni_asistence/klub-s-asistenci/
28. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/dobrovolnici.php>
29. <http://www.znojmo.caritas.cz/02nasezarizeni/coolna.php>
30. <http://www.znojmo.caritas.cz/03dalsicinnost/dalsicinnost.php>